

GLASILO OKRAJNEGA ODBORA OF, PTUJ

Leto I. — Štev. 7

Ptuj, 23. septembra 1943

Cena din 3.—

Zasedanje plenuma Okr. OOF v Ptuj

Polletni plan dela množičnih organizacij je dokaz enotnosti in revolucionarne moči OF

V nedeljo, dne 19. t. m. se je v praznično okrašeni dvorani Titovega doma v Ptuj vršilo zasedanje plenuma Okrajnega odbora OF.

Plenum je otvoril predsednik OO OF tov. Belšak Franc.

Temu je kot prva točka dnevnega reda sledil politični referat sekretarja Okrajnega komiteja KPS tov. Žagar Zorana. Referat je obsegal sledeče:

Tovariši in tovarišice!

Plenum OF našega okraja se vrši v času, ko delovno ljudstvo širom naše domovine bije v drugem letu petletke odločen boj za doseg in preseganje planskih nalog, ki iz dneva v dan dvigajo življenjski standard delovnega ljudstva Jugoslavije in udarjajo močne temelje izgradnji našega socialističnega gospodarstva. Da bi lahko na današnjem plenumu Fronte pravilno analizirali situacijo, ocenili uspehe in pomanjkljivosti v našem delu ter trdno in revolucionarno krenili po načrtani poti naprej, je nujno potrebno, da podčrtamo nekatere važnejše momente iz naše politične in gospodarske problematike. Dejstvo, da je čas, v katerem pristopamo k močnejši utrditvi naših pozicij (predvsem na vasi), izredno bogat na zgodovinskih dogodkih v mednarodnih odnosih, nam narekuje nujnost, osvoboditi si jasno in določno linijo v vseh vprašanih naše gospodarsko politične dejavnosti in s tem doseči dosledno sprovajanje in konkretiziranje splošne linije na vsa vprašanja naše vsakodnevne borbe za izgradnjo socializma, a predvsem na polju socialistične rekonstrukcije kmetijstva.

Tovariši! Najvažnejši izmed vseh dogodkov, ki brez dvoma ne bo predstavljal svetle strani v zgodovini proletarskega gibanja in odnosov med deželami ljudske demokracije, je vsekakor še vedno resolucija Kominforma in klevetniški izpadi nekaterih elementov iz sosednjih držav, ki blatijo najosnovnejša čustva narodov nove Jugoslavije. Mi vsi dobro vemo, kakšne klevete so padale in padajo na našo Partijo, na našo državno vodstvo, na našo socialistično graditev in ne bi imelo pomena obravnavati stvari, o katerih si je že danes več ali manj na jasnem sleherni državljan naše dežele. No, kljub temu je treba ugotoviti, da je resolucija poleg vseh bolečih in škodljivih posledic za vso demokratično protimperialistično fronto imela koncem koncev tudi svojo pozitivno plat. Tvorci resolucije so imeli namen razbiti našo Partijo, minirati pridobitve naše ljudske revolucije in onemogočiti socialistično izgradnjo naše države. Toda rezultat, na katerega smo lahko upravičeno ponosni, je bil popolnoma nasproten njihovega pričakovanja. Delovni ljudje naše dežele, prekaljeni v toku težke osvobodilne borbe in v toku velike bitke za zmago socializma, so se še močnejše zgrnili okoli svoje Partije, katere jih je skozi dolga leta, neprestano v prvih borbenih vrstah vodila od zmage do zmage. Mi lahko, tovariši, smelo trdimo, da je sreča morda za vse proletarsko gibanje, da je ta udarec, ob katerem se bodo kljub vsemu vendarle razčistila vprašanja bodočih odnosov med socialističnimi državami in socialističnim gospodarstvom, zadel ravno nas, našo Partijo in naše tolikokrat preizkušeno vodstvo, kajti vsakdo drugi okoli nas bi propadel že pod prvimi udarci neupravičenih kritikov. Mi pa stojimo trdno, čvrsteje kakor kdaj koli prej, gradimo svojo socialistično domovino in se v okviru protimperialistične fronte pod vodstvom So-

vjetske zveze borimo za zmago marksizma-leninizma po vsem svetu.

No, tovariši, enotnost delovnih množic Jugoslavije, nepokolebljiv stav napram imperialističnemu svetu in končno še situacija, ki je nastala okoli resolucije Kominforma, je rodila besno, toda nemočno kampanjo protiljudske reakcije doma in v svetu. Temne sile reakcije, katerim je vsekakor trn v peti graditev socializma v tem delu Evrope, so poizkušale in poizkušajo izkoristiti trenutno situacijo v demokratičnem bloku za svoje podle namene. Z raznimi gospodarskimi pritiski, posebno pa še s ponovno mobilizacijo že oprobanih in zvestih hlapcev Vatikana poizkušajo od znotraj minirati odločnost in voljo narodov naše dežele, ki si danes s takšnim še nevidnim poletom gradijo svoj boljši jutrišnji dan. Kampanja okoli Trsta, na slovenskem Koroškem, ugotovitve zagrebškega procesa in drugo nam služijo kot jasen dokaz, kakšnih sredstev se vse poslužuje svetovna reakcija v svoji borbi proti naprednemu človeštvu in kako nizko so na drugi strani padli domači eksponenti imperializma, ki v teh zgodovinskih dneh graditve socialistične družbe na najbolj podel način izdajajo svoje narode in svojo prerajeno domovino. Toda tovariši, mi, ki pod vodstvom naše Partije, upoštevajoč specifičnosti pogojev, v katerih se nahajamo, dosledno in v praksi gradimo po naukih marksizma-leninizma socializem, vemo, da je ni sile v svetu, ki bi mogla uničiti ljudstvo, kateremu je ideja o svobodi prešla v zavest in s tem postala nepremagljiva materialna sila. Zavedajoč se tega, mora danes ljudska fronta kot revolucionarna pridobitev naše velike domovinske vojne poostri svojo kurzo napram vsem odkritim in prikritim sovražnikom ljudstva, ki na bilo kakšen koli način in zaviti v bilo kakšno koli oblačila poskušajo uničiti in zavirati naše delo. Odkrivati in analizirati storjene napake, jih popravljati, nenehno in skrbno dvigati lik člana nenehno in skrbno dvigati lik člana čistiti svoje vrste vseh omahljivih in oportunističnih elementov, to je naloga, ki v tem momentu stoji pred OF (predvsem v našem okraju), to je naloga, ki stoji pred vsemi delavci, kmeti in delovno inteligenco v času odločilne bitke za zmago socializma.

Tovariši! V takšnih mednarodno političnih prilikah se vrši na gospodarskem poprišču borba za uspešno izvedbo nalog drugega leta naše petletke. Mi smo vedno poudarjali, da bo to drugo leto petletke najtežje, da bodo naporu morali biti največji in da bodo rezultati tega leta imeli odločilni vpliv na ves naš petletni plan. No, resolucija in nastala mednarodno politična situacija vsekakor ni faktor, ki bi olajšal te napore, temveč jih je v gotovih pogledih celo povečal, tako da se planske naloge dosega in presegajo po zaslugi povečanega delovnega heroizma naših delavcev in kmetov, ki s stalnimi tekmovalni na čast naši Partiji dokazujejo vsemu svetu neupravičenost klevet. Veliki uspehi graditeljev mariberske hidrocentrale, tovarne težkih strojev v Železnikih, ceste »Bratstva in edinstva« in drugi iz dneva v dan dvigajo industrijsko kapaciteto socialističnega gospodarstva in spreminjajo našo deželo iz agrarne v industrijsko-agrarno državo. Toda hiter tempo industrializacije in elektrifikacije ni dovolj za dokončno zmago socializma, temveč predstavlja samo osnovo in nujno potreben pogoj. Bitka za socializem se vrši na

vseh popriščih družbenega ustvarjanja: to je predvsem borba proti stari kapitalistični miselnosti, podedovani iz naše težke preteklosti, borba proti misticizmu klerofašistične duhovščine, borba za stalno in nenehno poglobljanje razredne diferenciacije na vasi, kot predpogoja za nadaljnji in uspešni razvoj kmetijstva. Evo, in temu vprašanju bodo morali odbori in aktivisti OF v našem okraju posvetiti posebno pozornost. Ni si, tovariši, mogoče zamisliti večjih in trajnejših uspehov pri industrializaciji naše dežele in absurdno bi bilo govoriti o dokončni zmagi socialističnega družbenega reda brez istočasne socialistične rekonstrukcije našega kmetijskega gospodarstva. To naj bo stalno pred očmi vsakemu aktivistu, vsakemu odboru OF na naših vaseh. Toda, če hočemo, da bo naše delo uspešno, če hočemo, da bo naše delo rodilo potrebne sadove, morajo frontni aktivisti izpolniti predvsem sledeče organizacijske in politične naloge:

Prvo: Organizacijsko utrditi in očistiti razrednih nasprotnikov vaše odbore OF, njene množične organizacije in tako v vsaki, tudi najmanjši vasi ustvariti močan politični faktor, ki bo s svojim vztrajnim političnim delom nenehno poglobljal razredno borbo na vasi. S pravilnim tolmačenjem in sprovajanjem vseh ukrepov ljudske oblasti bo OF na vasi aktivizirala množice malih in srednjih kmetov v borbi proti kulaštvu, ki ostanku preživelega kapitalističnega reda. To je prvi in najvažnejši pogoj.

Drugo: Izboljšati delo odborov ljudske oblasti. Naša revolucionarna oblast je po svoji formi demokratična, socialistična, a vsebina dela nekaterih odborov še daleč ni ljudska zato, ker v njih marsikje sede naši razredni sovražniki. Naj si bodo zakoni in uredbe višjih forumov še tako demokratični, oni nujno zadevajo na odpor in ogorčenje delovnih množic tam, kjer ljudski odbor vsled svojega nepravilnega socialnega sestava nepravilno in v interesu »velikih« sprovaja v življenje dobljene naloge. Utrjevanje ljudskih odborov, njih izgradnja in povezanost z množicami volivcev — to je druga naloga, ki jo mora izpolniti frontni aktiv na vasi.

Tretje: Posvetiti vso pažnjo utrditvi in razvoju Kmetijskih zadrug. Zadruga — to je šola socializma na vasi, to je kovačnica novih kadrov, novih in novih borcev za rekonstrukcijo kmetijstva v socialistično smer. Naloga fronte je, da vodi in pomaga zadruzi, da predvsem v tem momentu pristopi čisti ki upravnih odborov, v katere so se vgnezdili nam nasprotni kulaški elementi, a v katerih interesu sigurno ni gospodarsko in politično jačanje zadruge. Z dosledno izpolnitvijo te naloge bo Fronta na vasi dala največji prispevek skupni borbi za izgraditev socializma.

Tovariši in tovarišice!

V svojih izvajanjih sem v kratkem navedel samo najvažnejše značilnosti sedanjega obdobja, kot tudi najnujnejše naloge, ki stojijo kot pereč problem pred Osvobodilno fronto našega okraja. Razumljivo je, da pristop k izpolnitvi teh nalog ne bo smel imeti kampanjski karakter, temveč mora postati stalen in sistematičen način dela OF in njenih aktivistov. Z jasnimi perspektivami našega gospodarskega in družbenega razvoja, ki jih bodo imeli stalno pred očmi aktivisti OF, ob upoštevanju specifičnosti razvoja v našem okraju (glede na agrarni karakter okraja),

Jože Lacko - lik komunista

Nedavno je potekla 6-letnica junaške smrti Jožeta Lacka.

Kot sin želarja se je rodil 17. novembra 1894 v Kicaru pri Ptuj. Že v zgodnji mladosti je z lastnimi očmi videl in na lastni koži občutil zatiranje revnih kmečkih slojev v času predaprilskih protiljudskih oblasti. Malo nato je spoznal sistematično izkoriščevanje vsega delavskega razreda po starojugoslovanskem kapitalističnem sistemu.

V prvih letih po prvi svetovni vojni je odločno stopil v vrste aktivnih borcev za pravice izkoriščanih. V Komunistični partiji je videl edino in pravo rešiteljico, ki hodi dosledno po poti revolucionarne borbe proti vsemu, kar je izkoriščevalskega in protiljudskega. V svoje okrilje kot člana ga je Partija sprejela leta 1932. Zaupanje, ki ga je imela vanj Partija, je dokazal s še doslednejšo in odločnejšo borbo proti takratnemu neusmiljenemu kapitalističnemu zatiranju delavskega razreda ter se popolnoma predal revolucionarni stvari izkoriščanih slojev. Vedel je, da nauk Marksa, Engelsa, Lenina in Stalina ni utopizem, temveč dejstvo, ki se bo slejkoprej tudi pri nas uresničilo. Kot dosleden zagovornik najosnovnejših pravic ljudskih množic je leta 1934 postal član CK KPS. Kmalu nato so ga na raznih shodih, posvetovanjih, konferencah in sestankih spoznali tudi ostali predeli severne Slovenije, kamor je hodil med kmečko in delavsko množico, jo bodril, učil ter govoril o veliki stvari naše Partije in njeni avantgardistični vlogi v delavskem gibanju. Ni ga spoznalo samo ljudstvo, spoznal ga je tudi sovražnik, ki je videl v njem borca, oboroženega s trdno vero v zmago izkoriščanih in neomajnim zaupanjem v veliko delo, ki ga je začela Partija. Leta 1940 so ga oblasti zaprle in odgnale v koncentracijsko taborišče v Požego, kjer ga je doletela okupacija.

Po kapitulaciji predaprilske Jugoslavije je kot prvoborec pozival ljudstvo iz Slovenskih goric k oboroženemu odporu proti nacističnemu okupatorju in njegovemu barbarstvu. Okrog sebe je zbral osem najbolj-

ših ljudi, osem narodu najbolj predanih borcev za osvoboditev domovine, osem najzvestejših sinov Slovenskih goric. Njegovemu pozivu, ki je predstavljal poziv vsega slovenskega ljudstva in celotne Partije, se je odzvala velika večina ljudstva Slovenskih goric ter v duhu in dejanjih spremljala njegovo veliko započeto delo, ki je bilo pravzaprav nadaljevanje njegove revolucionarne borbe za pravice zatiranih in zaslužnjenih.

Veliko osvobodilno delo pa ni mogel končati. Vmes je posegla izdajalska roka domačega sovražnika, okupatorjevega hlapca, ga izdala in pomagala ugrabiti. Zgodilo se je leta 1942, ko so Lacka ranjenega ujeli in napol živega odpeljali v ptujske zapore. Brez vode in koščka kruha je moral prestati vse grozote nacističnega barbarstva. Na zverinski način so ga mučili, pretepali in kazali ljudem kot bandita. Lacko je vse to junaško prenašal in molčal. Vedel je, da ljudstvo sliši v njegovem molku ponoven poziv v borbo proti nacističnim barbarskim osvajalcem. Edine besede, ki jih je dal Lacko v odgovor na vprašanje nekega gestapovskega krvooločneža ob priliki zasliševanja, so bile: »Uprl sem se, ker je tako vele slovenski narod in zahtevalo zasluženo ljudstvo!« Po teh besedah so postale gestapovske zveri še krvooločnejše. Nadaljevali so z mučenjem. Lacko je zopet molčal. V divjem besu so mu iztrgali nohte na rokah in nogah, ga bili strašno po glavi ter tako iznakaženega vrgli v mrzlo klet, kjer je po večdnem trpljenju umrl.

Ime Lacka nam ne bo ostalo v spominu samo kot ime borca, temveč kot lik velikega, neustrašnega, upornega in doslednega junaka, ki je živel in umrl samo za velika dela, ki jih je ustvarila in še ustvarja naša velika in ponosna Partija.

Lackova dela so vzorna dela komuniste, ki nas spremljajo in vodijo po poti socializma k srečnejšemu življenju nas in naših otrok.

Slava ti, ki si znal ceniti kri in svobodo svojega naroda!

se bomo tudi mi z izpolnitvijo nalog, ki jih postavlja pred nas V. kongres naše Partije, dostojno vključili v skupno in enotno armado delovnega ljudstva Jugoslavije, ki si samo, s svojo revolucionarno in žuljavo roko gradi socializem — gradi svoj boljši jutrišnji dan.

Naj živi veliki tvorec nove Jugoslavije in iniciator vseh naših zmag — maršal Tito.

Po referatu tov. sekretarja je o organizacijskih vprašanjih Fronte referiral sekretar agit.-prop. komisije Ok. kom. KPS tov. Mavser Ivan. V svojih izvajanjih se je dotaknil velikih rezultatov, ki jih je dosegla OF v drugem letu svojega prvega gospodarskega plana in s temi dejstvi povezal novi polletni plan dela OF. Tov. sekretar je dejal: »Pri izvajanju tega plana se pred članstvo OF postavljata dve osnovni nalogi, na podlagi katerih bo potrebno pristopiti k delu, oziroma sestavi krajevnih planov in izvrševanju istih. Prva teh nalog je organizacijska utrditev vaskih in krajevnih odborov OF in njihovega članstva, druga pa poživitev konkretnega dela v teh organizacijah.« Pred vsem se je dotaknil predstojajočih volitev v odbore AFŽ ter poudaril, da je samo v pogojih naše ljudske oblasti možen najširši kulturni razvoj naše žene, žene nove socialistične Jugoslavije. Dalje je govoril o tesni povezavi vseh množičnih organizacij, o odboru OF kot pokretniku vsega poli-

tičnega, gospodarskega in kulturnega življenja na vasi, o nalogah OF v zvezi z gradnjo zadrugskih domov, o KLO-jih in njihovi vlogi pri demokratizaciji ljudske oblasti na vasi, o kmetijskih zadrugah, ki predstavljajo edino sredstvo za izvedbo socializacije našega kmetijskega gospodarstva ter končno jasno podčrtal naloge, ki jih je sprejel V. kongres KPJ ter jih konkretiziral za ptujski okraj.

V četrti točki se je razvila živahna diskusija, ki je v glavnem potrdila dejstva, ki sta jih v svojih referatih nakazala oba referenta. Iz diskusije je plenum izluščil nove naloge in sklepe, ki so v bistvu tesno povezani s polletnim planom.

Nato je org. sekretar Ok. odbora OF tov. Stropnik Lojzka prečitala polletni plan dela OF v ptujskem okraju ter ga predložila plenumu v diskusijo in dopolnitev. Plan je bil z navdušenim ploskanjem sprejet.

Plan

V uvodu plana je analizirano delo OF ptujskega okraja. Veliki, že doseženi uspehi OF so jasn dokaz politične enotnosti našega ljudstva, dokaz visoke politične in nacionalne zavesti slehernega našega državljanca, ki se zaveda, da le trda borba za plan in socializem ustvarja novo družbo, v kateri ni več neusmiljenega izkoriščanja človeka po človeku (Nadaljevanje na 2. strani!)

(Nadaljevanje s 1. strani!)

ku. V uvodu prikazani uspehi pomenijo poudarjajo neomajno zaupanje našega ljudstva v KPJ, katere pravilnost linije je potrdil V. kongres KPJ ter s tem odločno ovrgel vse klevete, ki jih širijo predstavniki nekaterih bratskih Kompartij v inozemstvu.

Plan je zajel predvsem tri bistvene in najvažnejše naloge OF, ki jih je postavil V. kongres KPJ, in sicer:

1. Vršiti politično delo med množicami;
2. neposredna aktivizacija množice za izgradnjo socializma v naši državi;
3. vsestransko sodelovanje OF v političnem in upravnem aparatu.

Priobčujemo nekaj najvažnejših poglavij iz polletnega plana.

Študij

Da se izvršijo vse ogromne naloge, ki stojijo pred članstvom OF, je nujno, da se to članstvo poglobi v sistematično razglabljanje gradnje socializma v državi, in to direktno na svojem področju. Zato se tudi vpelje na področju vaških krajevnih odborov OF sistematičen študij, ki naj bi se vršil po sektorjih KLO. Ta študij naj bi se vršil vsakih deset dni, torej trikrat mesečno in to za vse funkcionarje odborov OF, AFŽ, LMS, ZB NOV, KLO, KZ itd.

Program študija bi bil sledeč:

1. KPJ v borbi za osvoboditev in za izgradnjo države.
 2. Razvoj NOB narodov Jugoslavije.
 3. Ljudska fronta in njene naloge v vojni in do danes.
 4. Naša država — država novega tipa.
 5. Petletni plan in kaj bodo kmetje dobili z uresničitvijo plana.
 6. Kmečko združništvo v planskem gospodarstvu.
 7. Naše zadruge in njihov razvoj.
 8. Industrializacija, osnova socialistične izgradnje naše dežele.
 9. Konsultacije po vseh teh temah in zaključek.
- Ta študij vodijo inštruktorji okrajnega odbora OF skupno s prostvetnim sindikatom. Študij se prične 20. sept.

Tečaji

Okrajni odbor Osvobod. fronte bo organiziral postopoma predavanja v obliki tečajev, in sicer za tajnike in predsestnike vaških in krajevnih odborov OF. Ta tečaj se bo vršil od 15. nov. do 15. dec. 1948, in to vsak teden po en dan.

Tečaj se bo vršil po naslednjih sektorjih okraja:

Ptuj, Središče, Ormož, Velika Nedelja, Gorišnica, Juršinci, Trnovska vas, Lovrenc na Dr. polju, Starše, Majšperk, Podlehnik, Cirkulane, Zavrč, Grajena.

Program tega tečaja bo naslednji:

1. Organizacijska vprašanja Fronte na vasi.
2. Narodno osvobodilna borba in vloga KPJ v FLRJ.
3. FLRJ država novega tipa in njen petletni plan.
4. Kmečko združništvo FLRJ.

Tisk

Krajevni oziroma vaški OF odbori bodo vpeljali med seboj tekmovalne za razširitev centralnega in lokalnega časopisa in o porastu stalnih naročnikov vodili točno evidenco.

Nadalje bodo krajevni oz. vaški OF odbori vodili najširšo propagando za uvedbo bralnih krožkov, na katerih se bodo proučevali in diskutirali predvsem uvodni članki našega časopisa.

Krajevni oz. vaški OF odbori uvedejo tekmovalne pri razširitvi pisniške mreže in to pred vsem v lokalni časopis »Naše delo«.

Krajevni oz. vaški OF odbori še posebej tekmujejo na pridobivanju novih stalnih naročnikov za lokalni časopis »Naše delo«.

Utrditve organizacije

Osnovna organizacijska oblika je vaški OF odbor. Ta mora na vasi opravljati gospodarsko, politično in kulturno življenje. Vaški odbor bo vršil to delo uspešno le takrat, če bo smatral vsak odbornik za potrebno misliti na to, kako pristopiti k izboljšanju in dvigu življenja na vasi.

Kongres OF postavlja pred vso organizacijo široko dejavnost in nadaljno rast in utrjevanje organiza-

cije OF. OF mora zajeti vse patriotične Slovence in jih vključiti v izvajanje svojega programa, ki mora v vsakem najmanjšem kraju predstavljati vođečo in enotno politično organizacijo.

Društva

Kot je bilo že povdarjeno, morajo OF odbori skrbeti za vse delo množičnih organizacij, prav tako pa morajo sodelovati z različnimi društvi, kot so gasilska, lovka itd.

Zato mora OF pritegniti vsa društva k izvajanju naloge OF. Odstraniti je treba vse negativne tradicije, ki jih gojijo še sedaj nekatera društva in skrbeti za to, da se v vseh društvi uvede osnovna linija OF, to je izgradnja socializma v deželi.

Gradnja združnih domov

Izvršni odbor OF je pred koncem preteklega leta proučil vprašanje pomoči kmečkemu združništvu in jih pozval, naj pričnejo s široko akcijo za gradnjo Združnih domov. Ta akcija ni kratkotrajnega značaja, ne bo se končala letos, ampak je akcija trajnega značaja. V našem okraju že imamo izkušnje, ki smo jih pridobili v tednu ZD. Te izkušnje so pokazale, da smo dosegli mnogo večje uspehe, ker smo poleg tega imeli masovne sestanke z graditelji in imeli izdelane točne operativne plane. Ti so točno predvidevali za vsak dan posebej, koliko je treba delovne sile, voznikov, materiala itd. Ni pa zadostoval samo plan, ampak so odbori OF organizirali prostovoljce, ki so bili poklicani ali po hišnih številkah ali po volivnih enotah ali posameznih organizacijah. Ti prostovoljci so — organizirani v frontovske brigade — začeli z borbo za doseg dnevnega plana. Po delu se je sestala celotna uprava, ki je kritično ocenila uspehe in pomanjkljivosti in povedala to graditeljem, ki so drugi dan še trdneje prišli za delo.

V zadnjem času je masovno delo na gradiliščih zopet padlo. Zato je dolžnost odborov OF na vasi, do 25. septembra najprej organizirati stalne frontovske brigade, ki morajo imeti svoj točen plan ter se za doseg tega tudi dnevno boriti. Uprave, ki še niso izdelale globalnega plana do konca gradnje, morajo to storiti do 25. t. m. Vso resnost morajo posvetiti odborom, formiranim iz teh brigad, ker se čas gradnje bliža koncu. Obveza, ki smo jo dali, pa mora biti izpolnjena do 11. novembra, t. j. do II. kongresa KPS.

Vso pažnjo morajo posvečati odbori OF v okolišju Muretinci in Rogoznici, da se delo na domovih, ki so že pod streho, nadaljuje in tudi dokonča, da bi lahko dom koristil namenu, za katerega je bil sezidan.

Na gradiliščih, ki so sprejeli radioaparate, je treba organizirati množična poslušanja oddaj, predvsem tistih za podeželje.

V mesecu oktobru so okrajne uprave organizirale potujoči kino, ki bo šel na vsa gradilišča, kjer je elektrika. Fronta mora poskrbeti, da bo tisti dan delalo največ ljudi, ki si bodo ogledali tudi film.

Mnogo pažnje na gradiliščih je treba posvečati stenčassom, grafikonom, ustmenim pohvalam, dodeljevanju značk najboljšim graditeljem itd. Vse to bo pospeševalo tekmovalne, ki se mora nujno razviti med posameznimi desetinami graditeljev.

Priprave za gradnjo združnih domov v letu 1949

Kot smo že omenili, je gradnja združnih domov trajnejša akcija. Zato je nujno, da vse organizacije OF pristopijo k najširši mobilizaciji kmečkih množic za gradnjo združnih domov in gospodarskih poslopij v prihodnjem letu. Izkušnje letošnjega leta nas učijo, da ne smemo zamuditi niti enega dneva, zato je nujno, da se povsod začnejo organizirati nove uprave, ki bodo začele takoj s pripravo materiala za gradnjo v prihodnjem letu. Treba je pristopiti k izkopavanju gline, pripravi kamna, sečnji lesa itd., samo da bo drugo leto akcija hitreje iztekla.

K temu delu in pripravam je treba resno pristopiti ter se na izkušnjah, ki so si jih letos pridobile razne frontne organizacije, popraviti in odpravljati vse napake.

Zavedajoč se izredno odgovornih nalog, ki stoje pred organizacijami Osvobodilne fronte, je IO OF izdelal okvirni plan, okrajni OF ga je prilagodil našim prilikam ter ga daje-

Med delavstvom tovarne alumini-ja v Strnišču se je razširila vest, da bodo na masovnem sestanku sprejeti novi člani v KPJ.

Za ta dogodek so se vršile predpriprave. Tovarniški aktivisti so zbrali okrog sebe delavce in jim na študijskih krožkih govorili o partiji in njenih voditeljih. S svojim primerom so vzpodbujali delavstvo, da vestno vrši svoje delo in tako pomaga izpolnjevati plan.

Dne 16. sept. 1948 se je v hali elektromehanične delavnice, okrašeni z zelenjem in zastavami, zbral tovarniški kolektiv na svečanem sestanku partijske celice.

Delavci so bili polni napetega pričakovanja. Mnogi izmed njih se je gotovo vprašal, ali je delal predano in pošteno. Ali bi tudi on lahko postal član KPJ?

Pred množico je stopil član partibiroja tovarne, tovariš Dolenc in odprl sestanek. Obrazi navzočih so dobili resen izraz. Dogajalo se je nekaj, kar so prvič doživeli v svojem življenju. Med množico si videl mlade ljudi in njihove svetle oči, ki so se polne pričakovanja uprle v tovariša sekretarja.

Besedo je vzel član Okrajnega Komiteja KPJ v Ptuj, org. sekretar tovariš Grden Lovro.

V svojem govoru je prikazal delovanje Partije od l. 1937. dalje, ko je njeno vodstvo prevzel generalni sekretar KPJ tovariš Tito, ko je naša Partija začela korakati po liniji marksizma-leninizma v novo fazo svojega razvoja. Govoril je o veliki vlogi KPJ, ki jo je imela v narodno osvobodilni borbi. Kljub žrtvam, ki jih je imela naša Partija, je z vsakim dnem vse bolj naraščala in postajala vedno bolj trdna. V njene vrste so prihajali venomer novi kadri. S KPJ na čelu je končno premagala Jugoslovanska armada s

mo v pretres in eventuelno izpopolnitev in dopolnitev vsem krajevnim frontovskim organizacijam. Krajevni odbori OF naj temeljito prouče predlagani plan dela, ga izpopolnijo in spravijo v sklad s krajevnimi prilikami in potrebami ter ga tako izdelanega dostavijo okrajnemu odboru OF najkasneje do 1. okt. 1948.

Slične plane, ki jih prilagamo, so izdelale vse množične organizacije, kot so AFŽ, LMS, ZB NOV, KZ, sindikati itd. Krajevni odbori OF naj sestavijo plane tako, da bo delo OF in ostalih množičnih organizacij koordinirano, t. j. vskladen s plani in delom vseh množičnih organizacij na določenem terenu.

Pri sestavljanju krajevnih planov je treba upoštevati specifičnost kraja, socialno strukturo prebivalstva, strukturo gospodarstva kraja (živinorejsko, vinogradniško, poljedelsko itd.), večjo mobilizacijo množic za prostovoljno delo, za izvajanje raznih gospodarskih nalog, za čim prejšnjo odpravo nasprotij med mestom in vasjo. Stremeti za tem, da se množice čim bolj vzgajajo ter da se frontni odbori bore za odpravo izkoriščanja malih ljudi po kulaških elementih na vasi.

Razen tega je v plan vključeno delo mladine (akcije, študij, kulturno množično delo), Zveze borcev, OOS, okrajnega tajništva AFŽ, OZKZ in Okrajnega ljudsko-prosvetnega sveta.

Po čitanju in sprejetju plana je bila plenumu predložena lista 31tih kandidatov za novi OkOOF, ki je bila v celoti sprejeta in s tem vsi kandidati izvoljeni. (Imena članov novega odbora OkOOF bomo objavili v prvi številki po prvem njegovem zasedanju skupno z imeni novo izvoljenega sekretariata.)

V sedmi točki je tov. Stropnik Lojzka govorila o dosedanjih uspehih OF pri gradnji združnih domov in nanizala nekatere vzroke, ki so povzročili neuspehe. Člane plenuma je pozvala na še večjo doslednost odborov OF pri gradnji ter jih opozorila na obvezo, ki smo jo dali CK KPS.

Ob koncu zasedanja so člani plenuma poslali pozdravni resoluciji CK KPS in IOOF.

Gradilišče združnega doma v Trnovski vasi je napovedalo tekmovalne vse gradiliščem v ptujskem okraju in jih pozvalo na dograditev združnih domov do II. kongresa KPS.

Partijska celica v Strnišču je sprejela v svojo sredo nove člane

Pomočjo Rdeče armade fašistično zver in prinesla ljudstvu svobodo. Po osvoboditvi pa je spet KPJ prevzela vodstvo v obnovi in izgradnji domovine. Naša Partija stopa po veliki poti znanosti Marx-Lenina v socializem. In naj si bodo obtožbe Informbiroja še tako velike, s svojim delom bomo dokazali, da so vse te klevete neosnovane. Mi bomo dokazali vsemu svetu in že dokazujemo, da gremo z velikimi koraki v socializem. In takrat bodo narodi tovarniških komunističnih partij iz sosedsstva vprašali svoje voditelje, zakaj so tako ravnali proti naši Partiji, zakaj ni tudi pri njih tako blagostanje. Vendar mi ne slabimo našega prijateljstva do teh Partij, in smo prepričani, da bodo končno spregledali in popravile pomoto, ki je nastala.

Omeniti je še treba veliko vlogo SKOJ-a od leta 1937. do danes, ki je častno izvršil vse postavljene naloge in se sedaj lahko združi z mladinsko organizacijo v močno fronto mladih borcev za izgraditev socializma v deželi. Skojevc, ki so dopolnili leto za sprejem v KPJ, so na tem sestanku bili sprejeti v članstvo in kandidaturu KPJ. Vendar pa je njihova naloga, da sedaj še bolj pomagajo mladinski organizaciji v vseh njenih akcijah.

Tovariš sekretar partibiroja je prečital imena delavcev, ki so sprejeti v našo ljudsko Komunistično partijo Jugoslavije.

Delavci so s ploskanjem in vzklikanjem Komunistični partiji in tovarišu Titu izrazili svoje veselje.

Tovariš Dolenc je čestital novim članom. Povdaril je, da je naloga tovarniške celice izgraditev tovarne. Dalje je naloga celice ideološka izgraditev vseh delavcev, katere bo doprinesla velik del k izpolnjevanju postavljenih nalog. Razen tega je potrebno, da se delavci strokovno izpopolnijo. »Celica vodi račun o vsakem delavcu. Potrebno je, da se vsi skupaj strnemo v močno fronto, v eno družino, ki bo s skupnimi napori izgradila tovarno pred postavljenim rokom in začela s polnim obratom začetkom leta 1951. Partija je odprta vsem poštenim, predanim delavcem in biti njen član je častno.«

»Tovariši«, je dejal sprejeti Hanzl Vlado, »za nas je začelo novo poglavje življenja. Današnji dan ni svečan samo za nas, ki smo sprejeti v KPJ, temveč je to praznik za vso tovarno. V imenu vseh se zahvaljujem za dano nam zaupanje, mi pa bomo s podvojenimi silami izvrševali tudi v naprej vse naloge, da bomo izvršili naš plan in s tem dokazali, da ljubimo našo Partijo, našega voditelja tovariša Tita.«

Mladinec — novo sprejeti član — je predlagal, da se sekretarju CK KPJ tovarišu Titu pošlje resolucija v kateri je povdarjeno neomejno zaupanje v vodstvo KPJ in prepričanje, da gremo po pravi poti v socializem. Resolucija je bila z navdušenjem sprejeta od množice.

Naj živi CK KPJ s tovarišem Titom na čelu! Miriam

GO AFŽ Slovenije poziva svoje organizacije na tekmovalne v čast II. kongresa KPS

I. Kulturno-prosvetno delo za prevzgojo žena v duhu socializma:

- a) Koliko okrajnih aktivistk AFŽ in aktivistk osnovnih organizacij AFŽ je dovršilo politične tečaje in seminarje, ki jih je organiziral okrajni OF ali AFŽ?
- b) Koliko žena je v izobraževalnih tečajih, ki jih organizira Ljudska prosveta?
- c) Koliko praktično izobraževalnih tečajev je organizirala okrajna organizacija AFŽ, in koliko žena jih obiskuje?
- d) Koliko novih naročnic »Naše žene« in »Kmečke žene« ste pridobile?
- e) Druge oblike kulturno-prosvetnega dela za prevzgojo žena: predavanja, bralni krožki, kulturno-prosvetne prireditve, priročne knjižnice itd. Koliko in s kakšnim uspehom?

II. Skrb za mater in otroka — pomoč zaposleni materi:

- a) Dajanje iniciative in pomoč pri odpiranju ustanov, ki razbremenjujejo zaposleno ženo in omogočajo novim ženam vstop v produkcijo: jasli, Domovi igre in dela, igrišča, krpalnice, šivalnice, pralnice, posebne trgovine za mater in otroka itd. Koliko in s kakšnim uspehom?
- b) Individualna pomoč materi, čuvanje otrok v času materine odsotnosti, pomoč pri delu v času poroda in bolezni. Koliko aktivov za ta vprašanja in učinkov dela?
- c) Zdravstvenoprosvetno delo: posvetovalnice za matere, predavanja, tečaji itd. Koliko in uspehi?
- d) Pomoč materi vzgojiteljici: vzgojna predavanja, sodelovanje s pionirsko organizacijo, skupne prireditve in izleti,

roditeljski sestanki itd. Število sodelujočih žena, in uspehi?

- e) Skrb za otroke pod državno zaščito: skrb za domove, nove obiskovalke in rejnice. Uspehi?
- f) Pravna pomoč ženi: pravne posvetovalnice, predavanja. Koliko, kolikšna udeležba žena?
- g) Pridobivanje kadra za medicinske sestre, negovalke in vzgojiteljice. Koliko?

III. Sodelovanje žena v gospodarstvu:

- a) Koliko na novo vključenih žena v proizvodnjo?
- b) Koliko na novo vključenih žena v zadruge?
- c) Aktivni za dvig poljedelstva, živinoreje, za boljše preskrbo, aktivni za množično kontrolo, borke za višji hektarski donos. Koliko? Učinek?
- d) Individualne in kolektivne obveze delav in nameščen za večjo storilnost dela na svojem službenem področju. — Učinek?
- e) Opravljeno prostovoljno delo, koliko ur, število sodelujočih žena, najvišje individualne obveznosti? (Na vasi prostovoljno delo, predvsem pri gradnji združnih domov.)

IV. Organizacijska učvrstitve?

- a) Procent udeležbe žena pri volitvah v odbore AFŽ?
- b) Koliko novih odborov AFŽ je bilo z volitvami vzpostavljenih?
- c) Koliko aktivov vseh vrst je zrastle v tekmovalno, ki bodo garancija, da bo dosežena aktivnost trajala dalje? Tekmovalne velja od razpisa volitev v odbore AFŽ do 31. decembra 1948.

GO Antifašistične fronte žena Slovenije.

Vrnitev III. ptujske 3-krat udarne mladinske delovne brigade »Dušana Kvedra«

Pred kratkim se je vrnila v Ptuj III. ptujska MDB Dušana Kvedra, ki je odšla v začetku meseca julija na gradnjo mladinske proge Kučevo — Brodice v Srbiji. III. ptujska MDB je odšla na to progo, da bi pomagala bratski mladini Srbije in da bi s tem pokazala veliko bratsko ljubezen, ki jo gojijo med seboj vsi člani Ljudske mladine Jugoslavije.

Brigada je štela 130 mladincev in mladink, v glavnem vsi iz ptujske gimnazije. Kljub temu, da mladina ni bila utrjena za fizično delo, je vendar svojo nalogo vestno izpolnila, kar nam priča, da je bila trikrat udarna, da je imela 33 udarnikov in 64 pohvaljenih brigadirjev.

Prvi mesec je brigada delala na gradnji podpornega zidu in dnevno vzdala 30—35 kbm betona. Posebno so se dvignili delovni uspehi v času V. kongresa KPJ, ko so brigadirji v tekmovalju pokazali vso svojo veliko ljubezen in predanost naši Partiji in pravilni politiki CK KPJ v izgradnji socializma v naši domovini. V času zasedanja kongresa je

brigada presegala normo za 85 do 90 odstotkov.

Kulturno-prosvetno delo se je razvijalo po planu. Vsi brigadirji so preštudirali referate s V. Kongresa KPJ in se tako temeljito seznanili z delom našega partijskega vodstva, s programom naše Partije in kako bomo nadaljevali gradnjo socializma in boljše življenje naših delovnih ljudi. Brigada je prirejala kulturne prireditve in taborne ognje ter imela najboljši pevski zbor na progi.

Na področju fizkulture je bila brigada na tretjem mestu na progi, 98 odst. brigadirjev je tekmovalo za fizikturni znak in so skupno položili 800 norm.

Uspehi te brigade so nov dokaz velike pripravljenosti, volje in predanosti vsakega člana Ljudske mladine, ki so tradicija mladine v borbi proti okupatorju in izkoriščevalcem in ki pod vodstvom Komunistične partije postajajo last vsakega mladega človeka, ki se bori proti vsem poizkusom špekuliranja in izkoriščanja za boljše življenje, za socializem. ico-Peter

Z zavarovanjem naših pridobitev bo gasilstvo prispevalo svoj delež k izgradnji socializma

Stremimo za čim boljšo izvedbo „Tedna gasilstva“

Naše gasilstvo, ki je 21. maja 1948 z zakonom o prostovoljnih gasilskih društvih dobilo svojo zakonito podlago, se mora v svojem nadaljnjem delu organizacijsko utrditi in zajeti v svoja društva čim večje število novih članov iz vrst delavcev, kmetov in delovne inteligence.

Za čim boljšo izvedbo vseh nalog, ki so postavljene pred našimi novimi gasilskimi društvi, se bo vršil od 19. do 26. septembra v Sloveniji »Teden gasilstva«. Namen tedna je, prikazati pomen gasilstva v naši ljudski državi in važnost požarne službe za nemoten razvoj našega gospodarstva ter izvedbo našega petletnega plana, zainteresirati naše delovno ljudstvo za pristop v gasilska društva in storiti čim več za strokovno dvigovanje članstva.

V tesnem sodelovanju z vsemi masovnimi organizacijami morajo biti iniciatorji celotnega organizacijskega dela tudi naša gasilska društva. V vsaki vasi, v vsakem delovnem področju, morajo člani gasilstva pravilno tolmačiti pomen gasilske organizacije v sedanji ljudski državi in izvesti masovno agitacijo za pristop novih članov, zlasti mladine, v gasilstvo. Na sestankih OF je treba izvesti dobro pripravljena predavanja o požarno-varnostni službi. Vsako društvo naj si sestavi plan za strokovno usposabljanje novih članov. V tem tednu naj ne bo čete, ki si ne bi uredila svojega doma in ga očistila vse navlake ter preizkusila in popravila svojega gasilskega orodja. Skupno z industrijsko-zavodskimi gasilskimi enotami naj se po vseh KLO izvedejo nočne in dnevne vaje, na katere je treba opozoriti ljudstvo, da jim bo prisostvovalo. Stenci in lokalni časopisi bodo objavili delo posameznih četi, katere so bile najboljše pri gašenju

požarov, se izkazale pri udarniškem delu, in člane gasilstva, ki so udarniki in predani delavci v našem gasilstvu. Poleg letakov, katere bodo prejele vse gasilske čete, naj čete uredijo svoje izložbe, kjer naj se prikaže pomen požarno-varnostne službe.

Te naloge zahtevajo od članov gasilstva mnogo organizacijskega dela in predprijav. V okviru naj se izvedejo tekmovanja med posameznimi KLO in med gasilskimi društvi. Naš okraj je napovedal tekmovanje vsem okrajem v Sloveniji v sledečih točkah:

1. Kateri okraj bo najbolje sestavil plan svojega dela za teden gasilstva in ga tudi najbolje izvedel.
2. Kateri okraj bo gasilsko organizacijo najbolj utrdil.
3. Kdo bo v tednu gasilstva pridobil največ novih članov, zlasti mladine obojega spola.
4. Kateri okraj ozir. društvo bo v teku tedna gasilstva najbolje uredil gasilno orodje, opremo in domove.
5. Kateri okraj bo po vseh KLO na sestankih OF najbolj zainteresiral prebivalstvo o gasilstvu v današnji ljudski državi, o preventivnih ukrepih in o vzrokih požarov, razen tega pa pritegnil največ ljudi k predavanjem, sestankom in vajam.
6. Kateri okraj bo najbolje izvedel v Tednu gasilstva propagando z izložbami, v tisku itd.
7. Kateri okraj bo dne 26. septembra najbolj izvedel gasilske vaje in pritegnil k istim največ ljudstva.

Teden gasilstva naj bo nov korak k utrditvi novih gasilskih društev in manifestacija našega gasilstva za interese skupnosti in čim boljšo izvedbo našega petletnega plana.

Sodelovanje prostovoljnih gasilskih društev z industrijskimi gasilskimi četami

Temelj gospodarske moči posameznika kot celote sloni na bazi napredka industrije in njenih proizvodov, izdelanih v domači zemlji z lastnimi sredstvi. Da se tej industriji zagotovi res nemoteno delovanje in da se pravočasno zaščiti pred požarnimi katastrofami, je naše delovno ljudstvo že samo pristopilo k osnovanju prostovoljnih in industrijskih gasilskih četi. Prvotno se predstavljale te čete zaslonno pomožno ekipo za prvi udar, kmalu za tem pa so se pričele z ozirom na razsežnost podjetja oblikovati prave gasilske čete. Z navodili ministrstva za notranje zadeve in ministrstva za industrijo pa je bil postavljen trden temelj požarne službe v naši industriji. Podrobno so bila izdelana avdila, ki so zajela vse panoge naše industrije in predvidevali vse možnosti požarov.

Da pa bo varnost krajev in podjetij zagotovljena, mora biti delo industrijskih gasilskih četi tesno povezano z delom krajevnih prostovoljnih gasilskih društev, odnosno krajevnimi LO in obratno. Skupen nastop obeh prostovoljnih gasilskih četi more biti uspešen šele tedaj, če je bilo že predhodno tesno sodelovanje med obema vrstama četi, ki more priti najboljše do izraza s skupnimi praktičnimi vajami, teoretičnimi razglabljanji ter predavanji. Lahko smo prepričani, da bo potem skupen nastop v neizogibni popolnosti uspešen. Zato bi bilo brez dvoma napačno, če bi se industrijske gasilske čete popolnoma izolirale od prostovoljnih gasilskih društev. Res je, da sta obe vrsti četi po delovnem okolju in bližini nalog, ki ju čakajo ob požarni nevarnosti, različni, to pa ne more izključevati njihove medsebojne pomoči in skupnega nastopa bodisi pri požaru v industrijskih objektih, bodisi pri požaru v naselju. Če pa naj bo ta skupen nastop res

Gasilec Vojsk Ivan - udarnik, novator

Poldrugo leto trde borbe za petletko je za nami. Iz novoletne poslanice maršala Tita in iz referatov na V. kongresu Komunistične Partije Jugoslavije je razvidno, da ga je delovno ljudstvo Jugoslavije zaključilo z velikim uspehom, ki nam dokazuje, kako ogromne ustvarjalne sile so se sprostile v pogojih naše ljudske oblasti. Široka iniciativa in novi napori pri premagovanju vsakodnevnih težav dokazujejo politično zrelost in zavest širokih plasti delovnega ljudstva, ki se zaveda, da resnično gradi temelje države, blagostanje in miru — države socializma.

Tudi naše ljudsko gasilstvo je doseglo v zadnjih letih prav lepe uspehe. Gasilske jedinice so se v celoti zavedale reševanja in očitovanja ljudske imovine. S stalno pripravljenostjo za primer požarov so priskočile na pomoč ter s takojšnjim gašenjem in strokovno sposobnostjo rešile milijone ljudskega premoženja.

Gasilci se pa tudi v svojem privatnem življenju, v svojih službah dobro izkažejo, tako, da imamo že nešteto

primerov udarnikov, novatorjev itd. Za vzgled vsem gasilcem ptujskega okraja bi navedel tovariša Vojsk Ivana iz Zagojčih pri Gorišnici. Imenovani je uslužben pri Gradisu, kjer dela daljnovođe v Št. Petru ob Savinji. On je vodil 6 montažnih skupin (3 brigad) ter 3 transportne nakladalne skupine, skupno torej 80 mož, kar presega normo za 60 %. On sam je uveljavil vse svoje skupine za delo, kar še ni bilo izvedeno nikjer, niti tu, niti v inozemstvu. Uvedel je način neprekinjene montaže in s tem dosegel odlične časovne in kvaliteten uspehe. Njegov odnos do delavstva je vedno tovariški in dela vedno in povsod z zavestjo, da gre za skupno stvar. Svoje znanje on zelo rad prenaša na druge sodelavce. Kot tak naj nam bo on vsem za vzgled in ga posnemajmo, njemu samemu pa čestitamo k njegovi proglasitvi za udarnika dne 11. junija 1948 in želimo, da bi svoje znanje in svoje sposobnosti uporabljal še nadalje za naše skupne namene — to je zato, da dosežemo čim preje socializem.

Požarni red in ptujsko cehovstvo

Cehi so bili srednjeveške rokodelske, obrtniške zadrage, ki so polagoma uveljavile svoj vpliv tudi na mestne uprave ter so si končno še pridobile pravico za izvrševanje cehovskega sodstva. Dočim je prej odločala v mestih le patricijska gospoda, so si cehi priborili po dolgih in težkih borbah večji ali manjši delež pri soodločevanju v mestnih zadevah.

Z vsi odločnostjo so zastopali interese srednjega sloja, pri tem pa so svojim članom preskrbeli stalne dohodke in strogo gledali, da so na trg spravili le brezhibne izdelke.

S svojim cehom ali zadrugo so bili v tesni življenjski povezanosti in mu obljubili, da hočejo z njim deliti dobro in slabo. Iz cehovskih zapisov vidimo, da so skrbno podpirali slabotne in bolne, revne in onemogle člane. V Ptuj so imeli celo svojo lastno bolnišnico.

Cehi sicer prvotno niso bili odvisni od magistrata, vendar je nalagalo oblastvo posameznim cehom točno odrejen delokrog za slučaj takratnih pogostih mestnih požarov. Zdi se pa, da se niso preveč branili človekoljubne naloge, saj jim je bila le v korist.

Po požaru leta 1653. je sklical magistrat vse meščanstvo in mu razglasil požarni red, ki je med drugim opozoril ptujske zidarje in tesarje, da morajo biti noč in dan pripravljeni, da bodo lahko nudili takojšnjo pomoč gorečemu mestu na vseh krajih in koncih. Sodarji morajo nemudoma in brez obotavljanja izročiti vse šrafe, kajti te posode so za zajemanje vode neobhodno potrebne.

Čeprav je oblastvo izdalo stroge odredbe, da prepreči ali vsaj omili strahovite mestne požare, jih je moralo še od časa do časa izboljševati. Večinoma so se ravnali po požarnih redih glavnega deželnega mesta in jih prilagodili le svojim potrebam. Zato so si več ali manj vsi slični in tudi Ptuj jih je imel več. Nas pa zanima, kakšno vlogo so imeli v njih posamezni cehi.

Deželno oblastvo je ukazalo mestom, naj si natisnejo svoj požarni red. Ptujčani si pač niso mogli privoščiti takšnega luksuza ter so se zadovoljili s pisanim. Po en izvod tega pisanega požarnega reda je prejel vsak meščan, ki ga je moral dobro shraniti, sicer je bil kaznovan z enim tolarjem. Tudi cehi so dobili prepise požarnega reda, kaznovani so pa bili, če se je njihov prepis izgubil, s 3 tolarji.

Vsaakega četrta leta enkrat je bil požarni red prečitan vsem meščanom, in sicer različno s pojasnili. Isto so morali storiti cehi za svoje člane. Če bi tega ne storil magistrat, je moral plačati 6 tolarjev kazni, ceh pa 2 tolarja. Magistratni komisarji, ki so predsedovali cehom, so morali

strogo paziti na to odredbo, sicer so bili kaznovani.

Vsak ceh je moral imeti določeno število gasilskega orodja, n. pr. slamnatih ali usnjatih veder, ki so morala biti zaznamovana s številko ali cehovskim znakom. V nekaterih krajih in cehih pomočnik ni mogel postati mojster, če si ni nabavil gasilskega orodja. Na požarni znak so navadno takoj zaprli cehovska prenočišča, pomočniki in mojstri so morali hiteti po najkrajši poti na že vnaprej določena zbirališča ali kraj požara. Ponekod so obrtniki postavili celo vsak dan požarno stražo, n. pr. zidarji, tesarji in krovci. Posebno vestni gasilci-obrtniki so bili nagrajeni z denarjem.

V mestih, tudi v Ptuj, se je na vladni ukaz ustanovila požarna komisija, v kateri so bili magistratni uradniki, tem pa so bili pridruženi kot strokovnjaki v prvi vrsti zidarji, tesarji, kamnoseki, krovci in dimnikarji. Imeli so nalogo, da nadzorujejo in odstranijo nedostatke pri stavbah, nadzirali pa so tudi gospodarje, če so se ravnali po požarnem redu. Posebno stroge so bile gradbene odredbe za kovače, peke, lončarje, barvarje, milarje in sodarje, ki naj bi sploh izvrševali svojo obrt v predmestjih, in so imeli od magistrata tudi natančna navodila, po katerih so si morali urediti svoje delavnice.

Požarna komisija je večkrat na leto nepričakovano sklicala vse cehovske člane, prešla vse došle, pregledala gasilsko orodje in izpraševala, če so večji gašenja. O uspehih pregleda so morali dostaviti deželnemu oblastvu izčrpano poročilo. Cehovskim starešinam — očetom so raztolmačili, kaj je njihovim članom storiti ob požaru. Na teh sestankih so skupno razmotirali, kako bi čim uspešneje preprečili požare. Umestne predloge so javili magistratu.

Vsi cehovski člani so imeli pri požaru obilo opravka. Dimnikarji, njihovi pomočniki in učenci so pazili na dimnike in ognjišča. Tesarji so v slučaju potrebe razdrli goreče ostreže, krovci pa so rušili strehe. Zidarji so bili s krampi pripravljeni, da so po potrebi podrli zidove. Ključavničarji so pod nadzorstvom z vetrihi odpirali zaklenjena vrata. Mlinarji so navadno napeljali vodo do požarišča. Pri brizgalnah in čebrih so morali biti sodarji s potrebnimi obroči. Ostali obrtniki, ki niso imeli določenega dela, so morali pripeljati gasilno orodje. Požarne lestve so imeli na vesti vrvarji, tesarji, nogavičarji, lončarji, krznarji, strugarji in steklarji. Požarne kavlje so prinašali kolarji, tkalci, kotlarji in barvarji. Zajemanje vode pri vodnjakih so napravili navadno usnjari, kovinarji, lasničarji, knjigovezi, pisarji in ribiči.

Vsak ceh je vodil natančen seznam svojih članov, ki jih je moral dati za gašenje in za vse določeno zborni mesto. Ptujski usnjarski ceh ima nekaj takih listin.

Dne 12. oktobra 1786 je dostavil ptujski magistrat usnjarskemu cehu požarni red, v katerem jih obvešča, kaj jim je storiti ob požaru ali požarnem znaku in kje naj se zbere s svojim gasilnim orodjem. Izboljšani gasilski red za deželno, knožno mesto Ptuj z dne 10. avgusta 1786 pravi takole:

Ob požaru morajo mesarji s svojimi pomočniki in usnjariji s svojimi brez predhodnega poziva prinesiti požarne lestve, kavlje in vile. Mesarji se zbere pred minoritskim samostanom in pri ordonančni hiši, usnjariji pa pri Breunerjevi in Viedmerjevi hiši. Gasilno orodje Invalidskega doma bo oskrbel tamošnji komendant.

Ob požaru se morajo javiti vsi rokodelci s svojim orodjem, če je to potrebno, ter morajo opravljati svoj posel na poziv požarnih komisarjev z razumom in v slogi. Vsak izmed usnjarijev mora razen tega še prinesiti odejo, da bi z njimi udušili ogenj v dimnikih, ali če bi jih kje drugje rabili, da so pri roki.

Iz požarnega reda je nadalje še razvidno, da je moral usnjarski ceh prinesiti na kraj požara še dve veliki in dve majši lestvi, pekovski pa štiri požarne kavlje, ki so bili shranjeni na raznih krajih v mestu.

Cehovstvo je sredi prejšnjega stoletja popolnoma propadlo, nakar je bilo razpuščeno.

Gasilska četa v Ormožu

Vse delovno ljudstvo Jugoslavije se z največjim elanom udeležuje udarniškega dela na gradnji raznih cest, novih mest, železnic, zadržnih domov itd. Pri tem delu ne zaostaja tudi gasilska organizacija, katere se je vključila v petletni plan in tako doprinaša velik delež k ustvaritvi petletnega plana in s tem socializma v naši državi.

Pri udarniškem delu bi predvsem omenil gasilsko četo Ormož, katere se je prva odzvala klicu domovine in pričela z udarniškim delom. Kako lepo je bilo videti zjutraj, ko je sirena na gasilskem domu pozvala gasilce na udarniško delo, ko so od vseh strani pričeli prihajati gasilci in tako odšli kot gasilska formacija na udarniško delo, da tako doprinesejo svoj delež pri našem ustvarjalnem poletu delovnih množic. Ta gasilska četa je napravila vsega skupaj že nad 500 udarniških ur, pri čemer ji moramo izreči vsekakor pohvalo. Zeleti bi pa bilo, da bi v tem oziru posemale ormoško četo tudi vse ostale čete. Ravno sedaj v Tednu gasilstva se lahko vsaka gasilska četa izkaže pri udarniškem delu, da tako tudi gasilska organizacija, kot organizacija v sklopu OF dokaže svojo predanost domovini in naši Partiji ter našemu vodstvu s tov. Titom na čelu.

Prebivalstvo ptujskega okraja

Obiskuj množične sestanke, ki se bodo vršili po vseh KLO-jih in večjih vaseh ter na to opozori še tiste, ki mogoče danes še nimajo interesa za gasilstvo. Zbudi mu veselje do gasilstva in ga povedi s seboj na množični sestanek, kjer bo predavanje o preventivnih merah proti požaru, o zavarovanju pred požari in sploh o zavarovanju poljskih pridelkov, žitnih polj in gozdov, o ravnanju z elektriko in o zavarovanju pred kratkim stikom in povzročitvijo požara z elektriko.

Vsak zaveden član OF, sindikata, Zveze borcev, članica AFŽ, mladinec ali mladinka se bo udeležil tega predavanja, kjer bo dobil navodila, kako se zavarujemo in kako je treba že v naprej podvzeti vse potrebne ukrepe za očitvanje pred požari.

Člani vseh množičnih organizacij, udeležite se v polnem številu tega predavanja!

Okrajno poveljstvo.

Čuvanje našega gozdnega bogastva, naših žitnih polj in imetja državne, zadržne in privatne lastnine, je osnovna naloga naših gasilskih društev v novi demokratični FLRJ

Vabilo

s katerim vas vabimo, da se udeležite dne 26. septembra 1948 II. okrajnega gasilskega zleta v Ptuj ter gasilske akademije v mestnem gledališču v Ptuj, katera se bo vršila dne 25. sept. 1948 ob 20. uri zvečer.

Spored gasilskega tedna

Pripravljalni odbor za izvedbo gasilskega tedna si je postavil plan za gasilski teden, kateri bi bil sledeč:

1. V tednu gasilstva bo v ptujskem okraju 110 množičnih sestankov, ki se bodo vršili po vseh KLO-jih in večjih vaseh.
2. Dne 22. sept. 1948 se bodo vršili v Ptuj, Gorišnici, Ormožu in Sv. Lovrencu na Dravskem polju strokovni gasilski tečaji za novo sprejete člane gasilstva in pa za mladince iz KLO-jev, kjer ni gasilskih društev.
3. Skozi ves teden gasilstva se bo vršilo 60 gasilskih mokrih vaj in to nočnih ter dnevnih. Naredila se bo čim večja propaganda, da tem vajam prisostvuje čim več civilnega prebivalstva.
4. Po vseh množičnih organizacijah, kot OF, SKOJ, LMS, AFŽ, ZB in sindikatih ter KLO-jih se bo popisalo vse članstvo, ki se želi vpisati v gasilska društva.
5. V soboto, dne 25. sept. 1948, se vrši v mestnem gledališču v Ptuj gasilska akademija z raznimi točkami (petje, telovadba, harmonikarji, zborne in posamične recitacije, lahka atletika itd.).

Po bogatem sporedu v nedeljo, dne 26. sept. 1948, bo prosta zabava v Gasilskem domu v Ptuj. Vljudno vabljeni!

Okrajno poveljstvo.

6. V nedeljo, dne 26. sept. 1948, se vrši v Ptuj II. okrajni gasilski zlet, in sicer:
 - a) dopoldne ob 8. se prične tekmovalno 14 najboljših čet iz ptujškega okraja.
 - b) Ob 11. uri je povorka s športnega telovadišča ob Ormoški cesti na Kvedrov trg, kjer bo zborovanje (govori itd.).
 - c) Ob 14. uri nastop 300 gasilcev s prostimi vajami.
 - d) Nastop najboljših desetine v trodelnem napadu.
 - e) Nastop mladincev in mladink v trodelnem napadu.
 - f) Gasilska štafeta 4x400 m.

Pri vsem tem obširnem programu je nujno, da je gasilstvo, kakor tudi vse druge organizacije, dobro pripravljeno in da bo teden gasilstva za ptujski okraj res velika manifestacija in da gasilstvo res populariziramo, da pridobimo čim več novega članstva, ter tako očuvamo pridobitve naše borbe in petletnega plana.

Okrajno poveljstvo.

Preprečujemo požare!

Delovno ljudstvo vlaga sleherni dan ogromne napore za zgraditev nove socialistične domovine. Gradimo tovarne, zadrugne domove in druga industrijska in gospodarska poslopja. Samo iskrica ali mali plamenček zaradi malomarnosti in ne previdnosti — pa ogenj uniči v kratkem času to, v kar delovno ljudstvo vlaga svoje napore. Zato preprečujemo požare, kajti tudi s tem čuvamo ljudsko imovino.

Ne prižigajmo vžgalic v prostori, kjer je nevarnost, da se povzroči požar. Zaradi tega bodimo pozorni, kadar imamo opravka v skednju, hlevu, na podstrešju, skladišču, v kletih, v delavnicah, obratnih prostorih, ki so po značaju proizvodnje nevarni za vžig.

Posebno veselje otrok je igra z vžgalicami. Nadzirajmo otroke in jih stalno podučujemo, kakšno nevarnost predstavlja samo ena vžgalica. To opozorilo naj ne velja samo otrokom, temveč tudi kadilcem, ki se sprehajajo po gozdu! Pazimo in ne odmetavajmo po gozdu gorečih vžgalic in tleh cigaret.

Ne prerivajmo se v gneči s prižgano cigareto in ne prižigajmo jo takrat! Vsi moramo vedeti, da v dvoranah, gledališčih, kinodvoranah in raznih delavnicah ne smemo kaditi. Ne samo zaradi nevarnosti požara, temveč tudi iz higienskih ozirov.

V gozdu, v bližini stanovanjskih in gospodarskih poslopj ter v bližini žitnih polj, kozolcev, slamnih kop itd. ne smemo kuriti.

Gospodinj! Pazite, da vam pri štedilniku ali peči ne izpadejo ogorki žerjave! Imejte urejene predpeknjake! Ne odlagajte gorečega pepela

v lesene zaboje, temveč ga polijte z vodo in odložite zaboj s pepelom od predmetov, ki se lahko vnamejo. Če se vam vname mast v ponvi, jo pokrijte s pokrovko ali pa vrzite vanjo pest moke, nikdar pa ne vode! Ne dotikajte se z rokami električnih stikal!

Likalniki, električni kuhalniki, peči, dimniki in odprta ognjišča so zelo nevarni, če nimamo nad njimi stalnega nadzora. Ti so nam že nešteto krat samo zaradi ne previdnosti ali malomarnosti povzročili nenadomestljivo škodo.

Uredimo si pravilno električno napeljavo. Tudi kratak stik je enako nevaren kakor igra z vžgalicami. Zelo veliko nevarnost predstavlja nepravilna električna napeljava v milnu, bencinskem skladišču in gospodarskih poslopjih!

Ne ovirajmo dela dimnikarju pri njegovem opravilu. Poslušajmo njegove nasvete za odstranitev nevarnosti pred požarom!

Pregledujemo redno podstrešje in shrambe, da se nam ne nabira nepotrebna navlaka, ki povzroča in pospešuje požar. Pripravimo si najnujnejšo količino vode za začetno gašenje! Količino vode za začetno gašenje, uredimo si vodne rezervoarje, da ne ostanemo v primeru požara starih rok.

Če nastane požar, rešujemo v prvi vrsti ljudi, nato živali. Pazimo na otroke, ki se zaradi strahu poskrivajo pod posteljo, za omare ali v omaro. Odvežimo živino, da se sama hitro reši!

Izpolnimo svoje dolžnosti za preprečevanje požarov, da bomo s tem podprli napore pri delu za boljše življenje!

Nevarnost eksplozije bencina

Vedno in vedno se poudarja nevarnost bencina za eksplozije in požar, na kar pa se polaga le premalo paznje, vsled česar pride do večjih ali manjših nesreč. V tem članku vam hočem prikazati katastrofo samo dveh takih nesreč, kjer se bilo več ali manj škode in kjer je bilo tudi človeške žrtve. Prva taka nesreča je bila v Ptuj leta 1890, ko sta se vnela dva bencinska soda in eksplodirala, pri čemer je bilo osem smrtnih žrtev, med njimi en gasilec. Požar je trajal 26 ur neprestano. Že po tem se vidi, da lahko tako mala količina bencina naredi ogromno nesrečo in škodo.

Drug tak požar vam hočem opisati bolj podrobno, da boste lahko proti bencinu podvzeli potrebne preventivne mere.

Bilo je v nedeljek, 14. junija 1947, ko se je zbralo na Tyrševem trgu k predstavi akrobata Aleksija precej ljudi, ki so z vidnim zanimanjem sledili izvajanjem akrobata. V hipu pa je tišino pretrgala močna detonacija. Ljudje so se prestrašeni

pričeli ozirati okoli in v istem hipu se je lahko opazilo, kako so se iztrgala večna vrata barvarne Stros in kmalu nato je bila veža in nekatere sobe v plamenu.

Ugotovilo se je sledeče. V kleti je imel lastnik hiše sod bencina. Sod sam je imel že manjšo luknjico, skozi katero je polagoma pronical bencin in v kleti izhlapeval. Ker ni klet dovolj zračna, so se ti hlapi v kleti nabrali. Kuharica, ki je prav kar nastopila službo, je šla v klet po vino. Svetila si je navadno s svečo. Ko je stopila v klet, so se bencinski hlapi vžgali, nakar je v hipu nastala močna eksplozija, ki je povzročila, da so popokale na hiši šipe in da so se vežna vrata kratkoma iztrgala iz tečajev. Poškodovane so bile tudi stene. Nevarnost je bila še tem večja, ker se ni vžgal bencin v sodu, kar bi znova lahko povzročilo eksplozijo. Zraven stanovanjske hiše se je na nahajala še kemična barvarna, kjer so se nahajale barve in podoben lahko vnetljiv material.

Reševanje je bilo zelo oteženo

Masovni sestanki v tednu gasilstva

Da se gasilska organizacija čim bolj popularizira, je potrebno, da se vrši čim več masovnih sestankov, potom katerih se ljudstvo seznanja z gasilsko organizacijo in gasilsko službo sploh. Ti masovni sestanki se bodo vršili prav po vseh KLO ptujškega okraja, za kar so odgovorne vse masovne organizacije, kot: KPS, SKOJ, LMS, OF, AFŽ, Zveza borcev in sindikati, prav posebnost pa krajevni ljudski odbori, kateri morajo vso organizacijo izvesti. Vsi KLO bodo dobili posebno navodila, s katerimi naj naredijo čim širšo propagando in da se pritegne na ta predavanja čim več ljudstva. Vsi KLO bodo dobili tudi imena tistih, ki bodo vršili predavanja, s katerimi se potem predsedniki morajo zmeniti, kdaj in kje se bo vršil tečaj, da potem ne bo kakih zmešnjav. Masovni sestanki se bodo vršili v sledečih KLO-jih:

Sv. Vid pri Ptuj	Medvedce
Pobrezje	Podgorci
Majski vrh	Desternik
Lancova vas	Janeževci
Sela	Formin
Zg. Pristava	Gerečja vas
Gorca - Dežno	Sv. Kungota
Majski vrh	Zamušani
Vareja	Sakušak
Jurovci	Hardek
Žetale	Leskovec
Podlehnik	Vel. Varnica
Nova cerkev	Loperšice
Gruškovec	Majšperk
Biš	Mezgovci
Trnovski vrh	Moškanjci
Cirkovci	Nova vas —
Deženci	Markovci
Cvetkovci	Čalovci
Levanji	Lešnica
Dornava	Polenšak
Gajevci	Podvinci
Slovenja vas	Ptuj
Gorišnica	Mestni vrh
Grabčinski breg	Vurberg
Hajdina	Naraplje
Pavlovci	Spuhlja
Skorošnjak	Stojinci
Gruškovje	Slavščina
Hum	Cirkulane
Sestirje	Paradiž
Mihovci —	Gradišček
Dragonja vas	Juršinci
Muretinci	Sikole
Obrež	Sv. Marjeta
Ormož	na Dr. polju
Pacinje	Velika Nedelja
Brezovci	Zagorci
Kicar	Zavrč
Rogoznica	Turški vrh
Grajena	Pleterje
Ptujška gora	Gruškovec
Dolena	Slatina
Središče ob Dr.	Sv. Lovrenc
Sv. Andraž	na Dr. polju
v Slov. gor.	Starše
Strajna —	Trgovišče
Rodni vrh	Zabovci
Sedlašek	Sobetinci
Apac	Gorenjski vrh
Trnovska vas	Stoperice
Bišečki vrh	Župečja vas

Po vseh teh KLO se bodo vršili masovni sestanki o pomenu gasilstva v Tednu gasilstva od 19. do 26. septembra 1948. Vsak zavezen državljan se bo tega sestanka sigurno udeležil, kjer bo dobil podlago za očuvanje naše vseljske imovine pred požari, ker danes, ko se gradi socializem in ko vidno raste industrija, je nujno, da zagotovimo preventivne mere pred požari.

Okrajno poveljstvo

vsled velike množice ljudi in drugič pa, ker gasilci niso mogli takoj ugotoviti, kaj je prav za prav vzrok požara, odnosno kaj je vzrok eksplozije.

Kuharica, katera je bila toliko ne previdna, da je šla v klet k bencinskemu sodu s svečo, je obležala v kleti nezavestna in gasilci so jo rešili skozi okno ter odpeljali v bolnišnico, kjer je naslednji dan za poškodbami umrla, poleg tega pa sta bili ranjeni še dve drugi osebi, kateri sta bili tudi odpeljani v bolnišnico. Požar so gasilci takoj lokalizirali, ker so bili takoj na mestu. Po vsem tem se vidi, kakšen učinek ima hiter nastop gasilcev, kateri so s hitro akcijo požar takoj pogasili in s tem obvarovali za več milijonov vrednosti.

Ta slučaj naj bo vsem drugim v opomin, da ne bodo hodili okrog bencinskih sodov s svečami ali drugimi nezavarovanimi svetilkami.

O samovžigih sena

Znano je, da se seno, slama, detelja, listje in slično pod določenimi pogoji vžge samo od sebe. Dasi ravno so bistvo samovžiga in vsi pojavi ter predpriprave zelo zamotana zadeva, ki ni niti povsem raziskana, poznamo že glavne vzroke in povode samovžiga. Rastline, oziroma njih celice živijo in »dihajo«. To življenje traja še nekaj časa potem, ko se rastlina posuši. Zlasti semena zadržijo še dolgo življenjsko silo in kalijo še po daljši dobi, čim imajo na razpolago dovoljno količino vlage in toplote. Poleg tega mrgoli v sveže posušeni krmi ali stelji ogromno glivic, bakterij in drugih mikroorganizmov, ki se razmnožujejo. Vse te pojave — dihanje rastlinskih celic, kaljenje semen in razmnoževanje mikroorganizmov pritevamo med biološke pojave, ki so praznorožje samovžiga. Navedeno biološko delovanje povzroča ta vlaga in primerna toplota. Vlaga se nahaja še vedno v suhih bilkah in listih, še več je seveda, če niso dovolj osušeni. Lahko pa ovlažijo suho krmo tudi zunanji vzroki, kot dež, rosa, megla itd. Toplota pa se tvori že pri samem biološkem procesu z dihanjem celic, kaljenjem semen in razmnoževanjem glivic, bakterij itd. Če pa ta toplota ne more odhajati, n. pr. v notranjosti večje kopice sena ali mokre trave, se zviša na 50 do 70° C. S tem pa biološki proces poteka, ker poginejo glivice in mikroorganizmi že pri temperaturi 40° C in tvorijo razkrojne produkte, ki so zelo občutljivi za toploto. Pri 70° C začnejo že zogljevati in izločajo zelo fino luknjičasto oglje, ki hlastno vpija zrak in zgostja kisik v svoji luknjičasti površini. To je zopet zvezano s tvorbo toplote, ki naraste na 100° C in še preko, če ne more uhajati. Ta vročina pa poškoduje že rastlinske sestavine kot beljakovine, maščobe in škrob, ki tudi pooglene. Proces gre dalje — oglje vsrkava kisik in tvori toploto. Čim naraste ta na 130° C, je že podana možnost samovžiga. Zaradi zvišanja toplote se namreč cela gmeta osuši in zrahlja, kar omogoča zopet dostop večji količini zraka. Pri tem prične zogljevati že najodpornjša rastlinska sestavina — celuloza. Pri temperaturah nad 200° C se tvori posebna vrsta oglja (rjavo ali rdeče oglje) ki se na zraku pri tej toploti že vžge samo od sebe.

V večjih skladih sena ostane navedeni razkroj skrit dneve in tedne, ker gornja plast vsrka vse pare, dim in tudi smrad po zasmojenem. Približno 12 do 48 ur pred izbruhom požara se pa tudi iz večjih kop začne kaditi in pariti. Zavonja se tudi smrad po zasmojenem senu. Čim manjša je kopica, tem manjša je tudi možnost samovžiga, ker toplota laže uhaja. Če pa se vžge, se tudi dim, pare in smrad hitreje pojavijo.

Ako po prefeku 10 tednov, ko je seno in detelja spravljena pod streho, ni opaziti preje navedenih znakov in upadanja, je nevarnost samovžiga praktično izključena, seveda, če naknadno ne pride v dotiko z vlago.

Če se seno zmoči zaradi slabe strehe od zgoraj, to ni tako opasno kot v primeru, če se zmoči od strani. Najnevarnejša za samovžig pa je mokrota, ki pride od spodaj. Vlažna tla stalno ogrožajo! Nevarne so pa tudi poplave, talna voda itd. Zanimivo je tudi, da se nagiba k samovžigu bolj seno, ki je bilo ovlaženo od rose, kot pa seno, ki ga zmoči dež.

Iz prednjega lahko podvzamemo varnostne ukrepe za zaščito sena, ki veljajo obenem za ostale vrste krme in stelje. Najvažnejši bi bili sledeči:

1. Spravljaj le dobro osušeno seno! V naših krajih, kjer sušijo seno na travnikih ali v kozolcih, je manj samovžigov kot v deželah, kjer sušijo seno v stogih.

Vlažno seno odberi, posuši ponovno in šele potem vskladišči na vrhu kopic.

2. Senika ne smeš napolniti do varha. Med vrhnjo plastjo sena in streho naj bo vsaj 1 meter praznega prostora. Po možnosti pa zlagaj seno tudi tako, da so vmes prehodi in se na ta način kope zmanjšajo. Skrbi tudi za dobro zračenje.

3. Prvih 10 tednov stalno opazuj seno! Od časa do časa razkopljaj kopice in se prepričaj, če ni preveč narasla toplota v notranjosti.

4. Čim opaziš sumljive znake (upadanje — zlasti v podobi lijaka, duh po zasmojenem, pare in dim), obvesti takoj gasilce. Čim je vse pripravljeno za gašenje (v ceveh mora biti že voda), je treba seno popolnoma premetati, žareča mesta polit z vodo in zdravo seno izločiti. Navadno je takšno seno za krmo neuporabno, ker smrdi po dimu in ga živina odklanja.

Previden in pazljiv kmetovalec lahko reši seno, če ga takoj, čim le malenkostno naraste toplota, premeče in prezrači.

Delavci, kmetje in delovna inteligenca!

Z zavestjo, da delaš za sebe in za skupnost vse naše domovine, za čuvanje našega bogastva pred požari in drugimi nevarnostmi — »vstopaj v gasilska društva«, katera so danes po zmagi delovnega ljudstva nove Jugoslavije postala njegova last. Delovni in napredni člani gasilskih društev bodo v veliko pomoč pri graditvi socializma v naši državi.

Zaradi velikega porasta naše industrije je potrebno, da se razširi tudi tisti kader, ki bo očeval pridobitve našega petletnega plana, zato se bo vsak zavezen član OF, mladinec ali mladinka ter naše žene vključeval v gasilska društva, da bomo s tem očevali to, kar nas vodi v socializem.

Javi se pri poveljniku gasilskega društva in s podpisom potrdi, da hoče tudi ti postati član gasilskega društva in sodelovati pri očuvanju pridobitev naše borbe in s tem doprinesti svoj del v borbi za socializem.

Okrajno poveljstvo.

Na ptujskem trgu

Kljub strogemu nadzorstvu tržnega nadzornika in drugih organov, najdemo še tu in tam prodajalke, ki se ne držijo predpisanih cen. Opaža se, da nekatere kmetice še niso prišle do tega, da bi prodajale poljske pridelke po uradno določenih cenah in na tehtnici.

Kdo je prav za prav krivec? Nekateri trdijo, da tržni nadzornik, kateremu je podrejeno poslovanje na trgu.

Ugotovilo pa se je, da ni tako! Pogledajmo si sledeče:

Kupovalka stoji poleg prodajalke in čaka, da se nadzornik umakne, nato pa pravi:

»Zdaj mi pa dajte hitro! Koliko zahtevate? Hitro, hitro, da ne vidi nadzornik. Veste, če naju dobi, da se ne drživa cen...«

Tako se začne navijanje cen brez vednosti naših organov. Navijajo jih gospodinjje iz malomeščanskih družin, ki stremijo za tem, da bi se cene kmečkim pridelkom čim bolj dvignile in bi na ta način bili prizadeji potrošniki iz slabše stoječih družin.

Kako prebrisane so naše prodajalke, sem opazil že večkrat. Na trg pride prodajalka, se ne zmeni za cenik in vpraša soprodajalko:

»Mica, kako tržiš z jajci?«

Soprodajalka ji odgovori tiho:

»Na ceniku so po 6 dinarjev, tu pa jih lahko prodajaš po 7 do 8 din. Samo pazi, da te ne vidi nadzornik!«

Take navijalke cen so predvsem iz družin velikih in premožnih kmetov, ki jim je vsaka cena prenizka. Iz tega lahko sklepamo, da navijanje cen povzročijo na eni strani malomeščani, na drugi strani pa veliki kmetje. Prve in druge vežejo še vedno isti interesi: špekulirati in goljufati poštene potrošnike, delovne ljudi.

Na ptujskem trgu bi bila potrebna budnejša in ostrejša kontrola, ker bodo le na ta način prišli vsi potrošniki do enakih pravic, ki bi popolnoma zadovoljile potrebe našega delovnega človeka.

Vsa naročila pošiljajte na upravo, dopise, objave in oglase pa na uredništvo lista »Naše delo«. Naslov uprave in uredništva: »Naše delo« Ptuj, OLO, II. nadst., soba št. 24.

Podelitev prehodnih zastavic najboljšima gradiliščima

Izvršni odbor OF Slovenije je podelil prehodni zastavici najboljšima gradiliščima zadrudnih domov kot za sluzeno priznanje za dosežene uspehe v »Tednu zadrudnih domov« ter v nadaljnjem tekmovalnem delu, ki so ga opravili vaščani do 15. t. m.

Dornava

Podelitev zastavice se je vršila na svečan način v ponedeljek, 6. t. m., ob 8. uri zvečer. Gradilišče je bilo razsvetljeno, ker graditelji delajo tudi zvečer do 12. ure. Zidovi doma so bili okrašeni z zelenjem in cvetlicami. Vaščani so se ponosno zbirali na gradilišču ob svojem domu, ki bo največji v okraju ter čakali na sekretarja okrajnega odbora OF, da jim podeli zastavico.

Ob pol 8. uri se je na gradilišču pojavil org. sekretar tovariš Lovro Grden. Vaščani so ga s postrojeno gasilsko četo pozdravili ter mu pripovedovali o premaganih težavah, ki so jih ovirale pri gradnji doma.

Nato je tov. sekretar v jedrnatih besedah prikazal graditeljem borbo, ki jo izvaja OF za izgradnjo zadrudnih domov, ki bodo pripomogli k ustvaritvi srečnejšega življenja na vasi brez izkoriščanja človeka po človeku. Kot najboljšemu gradilišču je čestital ter predal zastavico delovodji gradilišča, ki je pozval graditelje na še tesnejšo sodelovanje pri gradnji zadrudnega doma, da bo čimprej zgrajen v surovem stanju.

Namestnik predsednika uprave za gradnjo zadrudnega doma tov. Lovrec je poudaril, da se Dornavčani zavedajo, da je zadrudništvo eden izmed temeljnih kamnov novega družbenega reda.

Kot najmarljivejši delavci so se izkazali tov. Jurič Anton, ki je opravil 132 delovnih ur, Kšela Jožef 115 ur ter Horvat Jože 97 ur.

Po družinah imajo največ delovnih ur, družina Peteršič Jakoba 151 ur, Kramberger Marije 143 ur, Golob Neže 132 ur, Vertič Marije 120 ur, Čuš Janeza 96 ur, Slodnjak Stanka 94 ur.

Pri prevozu gradbenega materiala so največ pripomogli tov. Kovačec Alojz 163 ur, državno posestvo Dor-

nava 132 ur, Čeh Jera 132 ur. Okrajno gradbeno podjetje Ptuj je nudilo vso pomoč s tehničnimi in strokovnimi nasveti.

Ob koncu so graditelji poslali resolucijo CK KPS in Republiški upravi za gradnjo zadrudnih domov ter dali obljubo, da bodo dom zgradili do II. kongresa KPS.

Ob koncu so Dornavčani z ljudskim veseljem proslavili svojo prvo zmago pri gradnji zadrudnega doma.

Markovci

Istega večera je bila podeljena prehodna zastavica drugemu najboljšemu gradilišču zadrudnega doma v Markovcih. Graditelji so zbrani na temelje. Tudi na tem gradilišču delajo ponoči.

Ko je prišel tov. org. sekretar iz Ptuj, so mladinci vzklikali KP, voditeljici naših narodov, OF ter maršalu Titu.

Tov. org. sekretar je nakazal, kako se delovno ljudstvo naše države bori na vseh področjih dela za doseg čim večjih uspehov pri izvedbi petletnega plana. Ljudstvo dokazuje z delom, da je naša pot v socializem pravilna ter obsoja klevete Kominformbira in nekaterih Kompartij, ki nočejo videti velikega ustvarjalnega dela naših narodov.

Ob podelitvi prehodne zastavice je pozval graditelje, da se še nadalje borijo proti vsem težavam, ki bi hotele zavirati gradnjo zadrudnega doma.

Graditelji so poslali resolucijo CK KPS in Republiški upravi za gradnjo zadrudnih domov, v kateri navajajo in obljublajo, da bo dom zgrajen do II. kongresa KPS.

Po svečani predaji so graditelji vzklikali KPJ, maršalu Titu in generalisimu Stalinu. Zgrajen dom bo ponos slehernega vaščana v Markovcih.

Gradilišče Dornava in Markovci naj bosta primer vsem ostalim gradiliščem v pujskem okraju ter jim služita kot dokaz, da je možno tudi v kratkem času doseči velike uspehe z najtesnejšim sodelovanjem vseh množičnih organizacij ter poziva vsa ostala gradilišča, da zgradijo dom do II. kongresa KPS.

Kontrahiranje krompirja v Bukovcih in Stojincih

V teh dveh izrazito kmečkih vaseh srednjih posestnikov in seveda kot povsod tudi nekaj velikih, gre kontrahiranje krompirja h koncu. V Bukovcih so s kontrahiranjem izpolnili obvezno oddajo, dočim v Stojincih še vedno stojijo na 92%. Temu so vzrok seveda takšni, ki nočejo razumeti, da naše delavstvo pričakuje to vsakdanjo hrano kot protiuslugo za stalno preseganje plana. To so pa razumeli popolnoma pravilno posestniki, ki ne spadajo pod obvezno oddajo, saj so sami prispevali preko ene še-

stine kontrahirane količine. Oba krajevna odbora sta dokaj dobro izvršila predpriprave s sestanki, vendar odmera ni povsod pravilna, čeprav so komisije delale par dni na samih krompiriških. Kmetje so delno zadovoljni z odmero, vendar ne vsi. Pridelek je v več primerih doseďanjega izkopa izpod pričakovane količine. Temu je kriv slab semenski krompir, za katerega se kmetje niso dovoljno pobrigali, a tudi toča ni prizanesla. Uprava za odkup bo na zahtevo poslala komisijo na te-

ren, da ugotovi dejansko stanje. Temu so kmetje delno tudi sami krivi, predvsem oni, ki se ne udeležujejo sestankov in tako niso vložili pritožb za nepravilno odmero v predpisanem roku. Nekateri nergači nočejo kontrahirati tudi po štirikratnih obiskih ekip za kontrahiranje. Nekaj slučajev v ilustracijo. Tov. Kostanjevec Ivana iz Stojnc 55, je svoje eno največjih posestev v vasi oddelila še dvema sinovima Stanku in Romanu brez zakonitega postopka. Danes krivi krajevni ljudski odbor za preveliko odmero, ki pa velja seveda za celotno posestvo. Pravi, da ji sinovi ne morejo pomagati pri oddaji, ker sami nič nimajo. Bo pač morala sama izpolniti obvezno oddajo. Žit ni kontrahirala, vendar je ni izučilo. Bila je prizadeta po lastni krivdi. Ostala je brez bonov, a žito je dobila plačano po nižji ceni. Tudi krompirja ni niti polovico kontrahirala. Če navedemo še sliko njene obveznosti davka za 1946/47, ki znaša 156.625 din, a dolguje še vedno 146.119 din, vidimo, da ta način gospodarjenja ne gre v prid naši skupnosti. Da ne govorimo o letošnji obveznosti akontacij na davek, ki pridejo na vrsto verjetno v drugi petletki. Ta način gospodarjenja je obsoje vreden in daje jasno sliko velikih gospodarstev na vasi. Tudi Meglič Jožef ni boljši v izpolnjevanju svojih obveznosti, vendar je krompir kontrahirala. Imamo pa tudi pohvale vrednih primerov, kot so pri Meznarič Janezu, Obran Janezu, Peklar Konradu, Bezjak Konradu in Vinček Andreju, ki so skupno s kontrahiranjem krompirja presegli obvezno oddajo za 65%. Od malih posestnikov, ki nimajo obvezne oddaje, prednjačijo v kontrahiranju Janžekovič Alojz z 12 člansko družino, Kostanjevec Jožef s 7 člansko družino in Petrovič Peter s 4 člansko družino. Tudi v Bukovcih imamo lepih primerov, vendar se posamezniki niso izkazali tako, kot v Stojincih. Kmetje se vedno bolj zanimajo za lažje reševanje svojih gospodarskih problemov na sestankih. V obeh vaseh imajo tudi nabavno-prodajne zadruge. Vendar pri teh zadrukah ni ravno vse tako, kot bi moralo biti. Povpraševanje po blagu je veliko, a prodajalne so tako rekoč prazne. Primanjkuje železa, moškega blaga, tiska in flanele. Povpraševanje po teh artiklih je največje. Tudi obutev bo prišla s hladnejšimi dnevi med te manjkajoče artikle. Tudi površnosti osebja pri izpolnjevanju pogodb in nerazumevanja važnosti kontrahiranja ni manjkalo, predvsem v Stojincih. Tako važna navodila kot so ravno za kontrahiranje, se morajo obravnavati skupno z vsem osebjem v prodajalni in odborom, da bi delo izpolnjevanja pogodb bilo enotno. Toliko v nasvet za v bodoče, tako, da izostanejo nepotrebne nepravilnosti, ki samo ovirajo delo tovarišem operativne evidence pri upravi za odkup.

S. Š.

Dopisujte v „Naše delo“

jih sklne pridelovalec s tovarno, je pridelovalcu že vnaprej zajamčena prodaja pod določenimi pogoji, ki vežejo na eni strani tovarno, na drugi pa pridelovalca. Pridelovalec je lahko brez skrbi, da mu bo pridelek v vsakem primeru odkupljen, industrija pa si zopet lahko postavi točen načrt za delo. In to je jedro novega načina pridelovanja industrijskih rastlin. Tu bi še na kratko omenil, čemu pridelovanje oljne repice? Glavni gospodarski namen ji je ta, da pridelamo seme z visolim odstotkom olja. Sama rastlina daje dober prinos (1500—2400 kg). Seme vsebuje 36—40% maščob. Gospodarska vrednost je poleg velike množine olja tudi v tem, da pridobimo v industrijski pridelavi tudi oljne pogače, ki imajo visoko hranilno vrednost za živilo. Pripomnil pa bi, da so zelo pokvarljive, zato jih kravam polagamo le v manjših količinah do 2 kg dnevno. Mlajši živilni jih pa vobče ne krmimo radi ostrega okusa, ki lahko povzroča želodčno bolezen. Zavedati pa se moramo, da je pri ganašnji produkciji maščob nujno potrebno, da kultiviramo čim več oljnatih rastlin. Zato smo tudi sejali oljno repico in prav posebej še zato, ker jo potrebuje naša industrija, ki z odkupnimi pogoji nudi kmetu protivrednost v industrijskih izdelkih.

Kulturni kotichek V „Tednu napredne knjige“

Knjiga nas uči, iskreno ljubiti ljudi in spoštovati njih delo.

M. Gorki

V času tekmovalja za dvig ljudskih knjižnic se vrši od 19. do 26. septembra »Teden napredne knjige«. V ta namen naj krajevni ljudsko-prosvetni sveti organizirajo predavanja o pomenu in veličini dobre slovenske knjige. Po možnosti naj se organizirajo lokalne knjižne razstave. Predvsem naj knjižničarji posvetijo vse delo v tem tednu izključno le knjižnici. Očistiti je treba knjižnice vse stare navlake ter jih izpopolniti z napredno literaturo. V svojih predavanjih naj predavatelji prikažejo čitateljem velik pomen knjig, ki prikazujejo našo novo družbeno stvarnost ter predhodno trdo borbo za njo. Sezname knjižnic nam pričajo, da so še knjižnice, v katerih politična literatura sploh ni zastopana. Ravno v tem tednu se naj knjižničarji trudijo, da si pridobijo čim večje število novih bralcev, da

bo na ta način postala naša knjiga last tudi najbolj zakotne vasi. Da se bodo knjižnice obogatile, se bodo v tem tednu razpečavale značke, katerih denar je namenjen povečanju naših knjižnic. Naj ne bo frontovca, mladina ali žene, ki bi ne prispevala vsaj s 5-imi dinarji k razširitvi ljudskih knjižnic na vasi. Zavedati se moramo, kako velike važnosti in pomena je danes dobra knjiga, ki je predvsem namenjena našemu delovnemu človeku — graditelju socializma v naši državi. Z razširitvijo dobre knjige bomo ogromno pripomogli k temeljitejšemu razumevanju ljudskih množic pri uresničevanju petletnega plana. Zato naj bo geslo vsakega dobrega frontovca: »V vsako slovensko hišo dobro knjigo, ki si jo bo šel izposodil v svoji ljudski knjižnici.«

Ne pozabimo, da smo za izvedbo »Tedna napredne knjige« odgovorni vsi, ki stremimo za čim hitrejšo in boljšo izgraditev socializma v Jugoslaviji.

M. A.

Mariborska hidrocentrala - veliki uspeh graditeljev socializma

V nedeljo, 5. septembra, je delovno ljudstvo Maribora ter ožje in širše okolice proslavilo svoj največji praznik v drugem letu naše petletke, otvoritev hidrocentrale na Mariborskem otoku. Mesto je bilo vse v zastavah, transparentih, okna pa so bila okrašena z zastavicami in cveticami. Prav tako je bila okrašena s slavaloki in transparenti vsa pot do samega Mariborskega otoka.

Na tisoče ljudi je prihitelo iz raznih predelov naše Slovenije, da se na lastne oči prepriča o mogočnem delu, ki ga je izvršilo naše delovno ljudstvo v kratkem času po osvoboditvi. Človeka kar presune, ko zagleda velikansko »trdnjavo«, ki veže levi breg Drave s samim otokom. Šumenje mogočnih valov Drave in pršina, ki jo povzroča padec in valovanje Drave, napravi na človeka neminljiv vtis.

Že pred osmo uro so se začele pomikati iz Maribora proti Mariborskemu otoku ogromne množice delovnih ljudi z zastavami, transparenti, godbami itd. Pred vhom na otok so na obeh straneh ceste ljudje raznih podjetij, obratov in množičnih organizacij napravili na več sto metrov dolg špalir, kjer so radostno razgibani pričakovali obisk visokih gostov. Ob 10. uri je razgibanost prišla do viška. Radostno pozdravljeni z vzkliki Titu, Partiji, državnemu vodstvu in delovnemu ljudstvu Jugoslavije so stopili iz avtomobilov visoki gosti, med njimi član Politbiroja CK KPJ in zvezni minister za težko industrijo tov. Franc Leskošek, zvezni minister za elektrogospodarstvo inž. Nikola Petrovič, podpredsednik vlade LRS in minister za industrijo dr. Marjan Breclj, minister prosvete LRS dr. Jože Potrč, minister za delo LRS Ivan Regent, minister za zdravstvo LRS dr. Marjan Ahčin, minister za kmetijstvo LRS inž. Jože Levstik, minister vlade LR Hrvatske Jurica Dravšnik, predstavniki JA z general-lajtnantom Božo Božovičem, ter številni drugi predstavniki ljudske oblasti, sindikatov, množičnih organizacij itd.

Goste in vse ostalo prebivalstvo je v imenu mestnega odbora in Komiteta KP pozdravil predsednik in sekretar mesta Maribora tov. Franc Simončič. Kmalu zatem je dobil besedo minister za težko industrijo tov. Franc Leskošek in za njim nastopili drugi govorniki, ki so v svojih govorih prikazali velikanski uspeh delovnega ljudstva Jugoslavije, ki je z lastnimi silami, brezmejnimi naporom, veliko ljubeznijo do svojega naroda in domovine opravilo prvo tako delo na svojih tleh, brez tuje pomoči. Ljudstvo, vzhičeno nad tem uspehom, je govornike nenehno prekinjalo z vzkliki našemu državnemu vodstvu, CK KPJ, tov. Titu, vsem udarnikom, novatorjem in racionalizatorjem, ki so vložili vse svoje umske sposobnosti, ves svoj fizični napor v to, da je bilo delo brezhibno opravljeno, pa čeravno so naši sovražniki mislili, da brez njihove pomoči ne bo šlo. Tako naše ljudstvo odgovarja vsem tistim, ki

na tako podel način sramotijo naše državno vodstvo, našo Partijo, tako odgovarja delovno ljudstvo Jugoslavije, ki gradi socializem v svoji osvobodjeni domovini.

Višek navdušenja pa je nastal, ko je po končanih govorih, proglasitvi udarnikov, novatorjev in racionalizatorjev, stopil na tribuno vodja hidrocentrale na Dravi inž. Voršič in pozval ljudstvo, da vztraja na svojih mestih ter zasleduje potek vključitve prvega agregata v pogon, tovariša ministra Leskoška pa za-prosil iz besedami: »Tovariš minister, izročite generator svojemu 'namenu!' Množica je vzvalovala ob radostnem vzklikanju graditeljem hidrocentrale, Titu, Partiji in našemu državnemu vodstvu.

Na velikem upravnem posloppu je ljudstvo budno sledilo vsem izvajanjem ministra Franca Leskoška, kjer je bila montirana ogromna simbolična slika, ki je ponazorovala: pogon, vodopad, turbinsko kolo, generator in kazalec za napetost.

Visoko nad gl-vami ljudskih množic vodijo žice do velikega daljnovođa, ki je že pod visoko napetostjo. Ob obrežju stoji transformator 80.000 voltov. Z vso napetostjo je ljudstvo sledilo dvigu kazalca, ki je prikazoval napetost v generatorju. Napetost je zrasla na tisoč, pet tisoč, še nekaj trenutkov in napetost je zrasla na 10.000 voltov. Tok služi svojemu namenu, iz generatorja se pretaka v ožilje naše industrije nova električna energija.

Tako je bila izvojevana naša največja zmaga po osvoboditvi, kjer so tisoče delovnih rok, brezmejni umski napor naših strokovnjakov, milijoni delovnih ur vztrajnosti, sprejetih obvezah in ljubezni do svoje domovine, naše Partije in Tita izpolnili svojo državljansko dolžnost.

S. S.

Klevetniku zaslužena kazen

Pred ljudskim sodiščem se je pred kratkim vršila razprava proti Koler Ljubotu, upravniku kina v Ptuj, ki je skozi daljše obdobje letošnjega leta na razne načine klevetal naše državno in politično vodstvo; vse to za namenom, rušiti ugled in avtoriteto istega in razbijati enotnost delovnega ljudstva.

Vsa ta dejanja je izvrševal v času, ko naše zavedno ljudstvo z največjim zanosom, energijo in v dokaj težkih okoliščinah izvaja petletni plan in gradi socializem v svoji domovini.

Klevetal je najboljše sinove delovnega ljudstva Jugoslavije in se s svojim razdiralnim delom prikazal kot protiljudski element s čutom popolne pasivnosti do izvrševanja svojih dolžnosti.

Za vsa kazniva dejanja je bil Kolar Ljubo obsojen na dve leti odvzema prostosti.

Naše delovno ljudstvo in njegovi organi bodo tudi v bodoče izločevali vse one, ki bodo na kakršen koli način rušili našo dosledno in ravno pot v socializem!

M. M.

Svetovalec za naše kmete

Pridelujmo surovine za našo industrijo

(Inž. Zorec Egon)

Z zakonom o petletnem kmetijskem proizvodnem načrtu smo si postavili nalogo, da znatno povečamo pridelovanje industrijskih rastlin. To bo v veliki meri blagodejno vplivalo na ostale panoge našega kmetijstva, zlasti na živinorejo. Med drugim je v načrtu, da povečamo setev rastlin, ki dajejo olje, sladkor in vlakno. Rastlinsko olje služi v tehnične namene in kot jedilno olje. Pri proizvodnji olja dobimo oljne pogače — tropine, ki so bogate zlasti na beljakovinskih snoveh in predstavljajo odlično oblogo (močno krmo) za krave, molznice in prasice. Za laneno in konopljeno seme pa je znano, da sta neobhodno potrebna naši tekstilni industriji. Da ne izpustim zelo važne industrijske rastline — sladkorne pesa. Je to za nas še nova, a zelo koristna rastlina. Kakšne velike koristi ima naša skupnost od te kulture, katere produkte bi morali sicer tako drago plačevati v inozemstvu, bo menda vsak razumel. Poleg ljudske hrane (v obliki sladkorja), ki jo daje ta rastlina, služi sladkorna pesa v veliko korist in važnost tudi

naši živinoreji. Suhi kakor sveži sladkorni reznji so odlična krma in to posebno molzni živini. Poudariti bi hotel samo še to, da je sladkorna pesa nestalna v svoji donosnosti. Njena narava je muhasta in se kaj rado zgodi, da je v pesi premalo sladkorja. Zato ji moramo stalno ugotavljati procenke sladkorja in z odbiranjem donosnejših oblik ter pridelovanjem njihovega semena s semenicami držati semenski material v najrentabilnejši obliki. Tu je dosti težkih nalog, ki zahtevajo mnogo truda, potrpežljivosti in znanja. Prav sigurno pa bo to, da bo vse urejeno, da bo naš kmetovalec dobival res zdravo in najboljše seme za pridelovanje te rastline (kakor tudi vseh ostalih), ki je tako važna za našo prehrano, zdravje in črpanje novih moči, da bomo lažje obvladovali težave, ki nam jih stavlja na pot izpolnitev naših dolžnosti do skupnosti. Še nekaj dni — in v naše tovarne bodo stekli vagoni, naloženi s sladkorno pesa.

V proizvodnem načrtu za leto 1948/49 se je v okraju Ptuj posejalo 174 ha oljne repice. Po pogodbah, ki

Pionirska organizacija ob pričetku šolskega leta

Pred pedagoške delavce so v tem šolskem letu postavljene velike in odgovorne naloge, ki jih zahteva šola in naš plan. Velike so zaradi tega, ker vzgajamo mlado bitje — človeka v dobi takoj po revolucionarni preobrazbi družbe v naši državi, ko izginjajo še zadnji ostanki gnile preteklosti. Odgovornost pedagoškega dela pa leži v tem, ker na drugi strani ustvarjamo in oblikujemo človeka, ki bo kot člen velike socialistične družbe predstavljal novega in plemenitega človeka s socialističnim odnosom do družbe in dela. Na vse to ne sme pozabiti naš sodobni pedagoški delavec.

Ravno tako ne sme pozabiti, da je v šoli pionirska organizacija, ki predstavlja sestavni del vzgojnega dela v razredu, v šoli in izven nje. V nekaterih šolskih centrih našega okraja se posveča zelo malo pažnje našim pionirskim organizacijam, ali pa se jih celo zanemarlja. Delo pionirskega odreda na šoli mora biti odraz marljivosti in predanosti našega pedagoškega delavca. Nekateri opustijo to delo, ker mislijo, da je neprebno ali odveč. Zelo se motijo tisti, ki tako mislijo in imajo take ali podobne predsodke o pionirski organizaciji.

Pionirska organizacija je vzgojna organizacija s pedagoškimi vrednotami, ki vsestransko razvija in goji plemenite lastnosti, ki jih učitelj posreduje svojim učencem. Poleg tega pa je ustvarjalna sila pionirjev, iznajdljivost in stremiljenje po razvoju tako velika, da bi bil zločin, iti mimo vseh teh stvari in jih opustiti. Učitelj kot pionirski voditelj na šoli naj bi bil samo usmerjevalec in posredovalec primernih organizacijskih oblik dela v pionirski organizaciji, ostalo delo pa naj izvrše pionirji sami, seveda pod nadzorstvom in ob pomoči učitelja.

V preteklih poletnih počitnicah je dosegla pionirska organizacija skoraj neverjetne uspehe tako v pionirskih delovnih brigadah kot v poletnih kolonijah. Brez dvoma so bile forme dela v prvem in drugem primeru različne, vendar pa lahko govorimo o velikih delovnih, organizacijskih in vzgojnih uspehih pionirske organizacije. Naši najmlajši so spoznali kolektivno delo kot najpopolnejšo obliko dela v novi socialistični družbi, spoznali in postali ponosni na lastne ustvarjalne sile ter končno ogromno doprinesli k izpolnitvi strukture dela v naših pionirskih odredih.

Vsi učitelji, ki so bili ali v brigadah ali v poletnih kolonijah in vsi tisti, ki so količkaj bili seznanjeni z delom v njih, naj prenesejo v pionirske odrede vse te dobre izkušnje ter jih še naprej razvijajo. Šablonsko prenašanje izkušenj bi bilo napačno, ker bi se na ta način izgubili v obstoječih konkretnih pogojih kraja samega ali pionirske organizacije.

Pred vsem naj naši pionirski voditelji posvečajo veliko pažnjo odstranjevanju in uničevanju kvarnih vplivov od strani sovražnikov pionirske organizacije in našega ljudstva, pred vsem reakcionarne duhovščine z gnilo moralno, ki stremi in skuša rušiti sodobno vzgojno delo naših naprednih pedagoških delavcev. Primer takega duhovnika imamo v Cirkovcih, ki je dopustil, da se je v cerkvi skrivalo žito ter je na ta način postal zagovornik sabotaže žitnega odkupa.

Takim in podobnim duhovnikom bomo dokazali, da je odklenalo njihovim pokvarjenim vzgojnim načelom in da so vzgojo naših otrok vzeli v roke pošteni in patriotični ljudje, ki vedo, kaj je otrok, kaj je ljudstvo, kaj je plan in ki poznajo borbo za socializem.

V borbi za pravice izkoriščanih na vasi

V spopadu z izkoriščevalskimi metodami na vasi so organi ljudske oblasti od osvoboditve do danes odkrili težke življenjske pogoje delovnih pomočnikov pri nekaterih srednjih in pri večini velikih kmetov.

Pri tem ni mogel ostati neopažen postopek z ljudmi, ki so zaposleni pri opravljanju živine.

Delovni ljudje z vasi poznajo življenjske pogoje težakov, pastirjev, dekel in hlapcev. Družine z velikim številom otrok so dajale velikim in tudi srednjim kmetom delovno pomoč za osnovne življenjske pogoje. Da je bila živina v redu, ni bilo važno, ali je hodil pastir v šolo ali ne. Opomini šole niso zalegli. Potekla so leta, šoloobveznost je minila, iz pastirja je postal hlapec; za ostal, zapostavljen in izkoriščen delavec velikega kmeta, brez napisanih dolžnosti in pravic. Živi z živino, jo neguje, z njo stanuje in pri živini v hlevu tudi je. Sprememba družbene reda ni zanj prinesla nič novega, ker se še ni uprl izkoriščanju. Spomladi se preseli iz hleva na seno ali slamo na skednju, pred zimo pa se vrne v hlev v jasli ali na lesen oder s par snopi slame. Pokriva se ponoči s svojo suknjo ali pokrivalom za živino, se tedne in tedne ne preoblači, ker nima kaj. Ni čudno, da ga zraven vsega žre mrčes. Mogoče ne sme sesti za mizo z domačimi, ampak mora počakati, da se družina prej najde. Ponekod postrežejo kar v hlev.

Mlajši ljudje so spoznali vso nizkotsko izkoriščevalstvo in jih zapustili, ker jih je pritegnila družba v svojo službo, starejši pa so ostali na senu in v hlevih in pomagajo dalje delati kmetom brez ozira na svojo izčrpanost in starost.

Blizu se nova zima. Četrtrič po osvoboditvi bi se neopazno preselili iz sena v hlev k živini mimo tega, da se v vsej državi gradijo temelji socialistične družbe.

Kdo bi mogel dopustiti graditev socializma ob nadaljnjem izkoriščanju teh ljudi, ki živijo na najnižji stopnji družbenega razvoja? Kdor hoče imeti pomoč pri delu, mora izpolniti predpogoje, da mu more družba to pomoč priznati in pustiti. Ta zima ne sme za pastirje in hlapce ter dekle pomeniti vrtnitve v hlev, ampak spremembo. Med prednje

predpogoje spada njihova preselitev v stanovanjsko hišo, med ljudi, iz mrčesa v snago in red, iz jasli in slame v posteljo, iz brezpravnega odnosa v pogodbeno razmerje, iz izkoriščanja v družbene pogoje.

S tem bodo razbiti računi izkoriščevalcev. Na tej spremembi se bo razgalila vsa njihova umazanost, sebičnost in izmikanje družbeni enakopravnosti delovnih ljudi.

Krajevni funkcionarji KLO in OF morajo videti te probleme v svoji okolici in najti v sebi toliko borbenosti, da bodo znali odpraviti na vasi krivice, ki jih je že zdavnaj nakazal pisatelj Ivan Cankar. Program KPJ, sprejet na V. kongresu, je program borbe proti tem krivicam.

Ker čutijo hlapci in dekle ter pastirji breme svojega dela, izmučeni mišic in visokih let, bodo čutili tudi moč socialistične družbe, ki se bori tudi za njihove boljše življenjske pogoje.

V. J.

Toš Tomaž pred sodiščem

Dne 4. sept. se je pred okrožnim sodiščem v Mariboru vršila razprava proti gostilničarju T o š Tomažu iz Vitomarc (Sv. Andraž v Slov. gor.) zaradi proti ljudstvu in državi zakriviljenih dejanj, tako za časa okupacije kot po osvoboditvi. Kot prvi okupatorjev župan v Vitomarcih je neposredno sodeloval s fašističnim okupatorjem.

Razprava je pokazala, da je pozimi leta 1944. prijavil nemški žandarmeriji neko partizansko trojko v Slov. gor. z namero, da jo izda.

Po osvoboditvi je pričel z odkrito sovražno gonjo proti obstoječemu družbenemu redu, ljudski oblasti in na umazan način blatil naše vodilne ljudi, predvsem tov. Kardelja in njegove razprave. Osmesoval je gigantske uspehe naše mladine in delovnega ljudstva pri njih naporih za izvršitev petletnega plana. Javno je nastopal kot zagrozen razredni sovražnik delovnega ljudstva, govoril o skorajšnji zrušitvi. Ljudske oblasti, pri čemer je zlorabljal svoj obrtni lokal in ga uporabljal za »primerno« torišče protiljudske propagande v Vitomarcih.

Poleg tega se je zagovarjal zaradi nedovoljene trgovine in špekulacije, ker je iztočil in prodal 150 litrov

»šmarnice« po ceni, ki je določena za bela vina. Letos spomladi se je uprl uslužbencem finančnega odseka iz Ptuja, ki so imeli nalog, mu zarubiti predmete v vrednosti še neplačanega davka. Vpričo množice, ki je bila zbrana ob priliki tega incidenta, je sredi vasi nastopil kot sovražnik ljudske oblasti, hotel vzbuditi nezadovoljstvo pri množici in jo pozival celo k upor.

Vsa ta zagrešena dejanja zoper naše ljudstvo dokazujejo, da Toš Tomaž kot vaški magnat ni samo protiljudski nergač, temveč naš odkrit in zagrozen razredni sovražnik, ki je vodil umazano in sistematično propagando višje stopnje proti vsemu, kar je zdravega, ljudskega, poštenega in predanega socialistični graditvi naše države.

Sodišče ga je obsodilo kot družbi nevarnega elementa ter izreklo pravično kazen. Kaznovan je s prisilnim delom z odvzemom prostosti za dobo šestih let, izgubo državljskih pravic za dobo treh let ter z zaplenbo celotnega premoženja.

Ta sodba naj bo opomin vsem vaškim veljakom, ki bi skušali na tak ali podoben način motiti našo mirno socialistično graditev in zavirati socializacijo naše vasi.

Delo mladinske brigade v ormoški opekarni

Mladinska delovna brigada v Ormožu si je zadala novo obvezo v čast 4. kongresu SKOJ-a in LMJ. Na zadnji konferenci so se brigadirji obvezali, da bodo do 1. oktobra izdelali 100.000 komadov opeke za zadržne domove. Že v prvih petih dneh so napravili kljub slabemu vremenu 35.000 komadov opeke. Brigadirji so obvezo z velikim navdušenjem sprejeli. Obvezo bomo izpolnili, tako so dejali brigadirji, 2 dni pred rokom, če ne bo slabega vremena, pa 5 dni pred rokom.

Povedati vam hočemo, kako živimo v naši brigadi.

Dnevno delamo 8 ur. 2 uri porabimo za pripravljanje terena, 6 ur pa izdelujemo opeko. Delamo v nočni izmeni. Ob 24. uri pridemo z dela, nato večerja, ob 1. uri pa spanje. Ob 8. uri zjutraj vstanemo, nato je jutranja fizkultura, pospravljanje ter dviganje zastave. Pri dviganju zastave se čita dnevno povelje, v katerem se pohvalijo najboljši brigadirji. Organizirane imamo študijske sestanke, fizkulturo ter čas za prosto zabavo.

Četa je razdeljena na desetine. Najboljši desetini se vsako jutro podeljuje prehodna zastavica. Kot najboljša desetina je do danes bila druga desetina.

Pri dosedanjem delu so se najbolj izkazali sledeči brigadirji: Zorec Franc iz Krčevine, Arnuš Franc iz Gruškovja, Drevenski Simon iz Podlehnik, Horvat Milan iz Sv. Vida, Serec Marija iz Ormoža, Mageš Alojz iz Zavrča ter Pišek Franc iz Sv. Lovrenca. To so naši najboljši mladinci, ki stojijo v prvih vrstah graditeljev zadržnih domov.

G. F.

Razvoj ljudske tehnike

Izredna skupščina avto-moto društva v Ptuj, ki se je vršila 27. avgusta t. l., je pokazala lepe uspehe dela Ljudske tehnike v našem okraju. Iz poročil predsednika, tajnika in blagajnika je razvidno, da je možno s skromnimi sredstvi in poštenim delom samostojnim delom članstva in občora doseči uspešne rezultate. Prvi uspehi dela ljudske tehnike so jamstvo širokega razmaha in poleta ter množičnega udejstvovanja v tej tako lepi, plemeniti in samostojni stroki, ki je res popolna last delovnega ljudstva, ne pa sredstvo v rokah raznih buržoaznih klubov za pridobivanje in kopičenje osebnega kapitala.

Avto-moto društvo v povezavi z ostalimi panogami ljudske tehnike ima brez dvoma široko perspektivo ter vse možnosti in pogoje za vsestranski razmah ljubiteljev tehnike.

Kot prva naloga, ki si jo je postavilo avto-moto društvo na svoji skupščini, je razširitev svojega delokroga na našo vas, med delavsko in kmečko mladino, ki v času protiljudskih oblasti ni imela možnosti, se seznaniti z naprednimi izsledki sodobne tehnike. Da bo vsa organizacija postavljena na trdno osnovo, je potrebna tesna povezava z vsemi množičnimi organizacijami.

Odbor društva je bil toliko samoiniciativen, da je brez kakršnega koli statuta ali programa izvršil vse potrebne priprave za delo društva. Z vrnemo se je lotil dela, zlasti ko se je zavedel, da bo strokovna usposobljenost ljudi pripomogla k nadaljnjemu dvigu kadra, potrebnega za ustvarjanje petletnega plana. Do sedaj je društvo organiziralo dva tečaja. V drugi tečaj se je prijavilo celo 60 kandidatov. Velike težkoče jim

Objave

Obveščamo vse prebivalstvo, da se bodo koncem tega meseca in v začetku prihodnjega meseca vršile potujoče kino-predstave v sledečih krajih in po sledečem razporedu:

1. **Sovjetski film »Konjiček Grbavček«:** Gorišnica, 27. 9. ob 20. uri in ob 13. uri šolska predstava.
2. **Sovjetski barvni film »Fizkultura parada 1947«:** Velika Nedelja, 26. 9. ob 20. uri in ob 13. šolska predstava.
- Podgorci, 27. 9. ob 20. uri in ob 13. uri šolska predstava.

Fizkultura

Občni zbori

V preteklem tednu so se vršili v našem okraju v zvezi z reorganizacijo fizkulture pokreta trije občni zbori, na katerih so se biva fizkultura društva in aktivni preformirali v telovadna oziroma športna društva.

V torek, dne 14. t. m. je imel fizkulturni aktiv Majšperk svoj redni letni občni zbor. Poročila odbora so pokazala, da se je aktiv v preteklem letu še dokaj uspešno udeleževal in je dosegel v zadnjem času zadovoljivo število članov, ki jih ima 147. Sodelovali so na večjih prireditvah v društvenem in okrajnem merilu, ter skozi vso sezono imeli redne ure splošne telesne vzgoje. Le malomarnosti nekaterih referentov je pripisati, da aktiv ni dosegel še boljših uspehov. Finančno poslovanje je bilo v redu in razpolaga društvo s 6000 din gotovine. Poživiti pa je treba tekmovanje za fizkulturni znak, ki je dosedaj popolnoma spalo.

Na občnem zboru so sklenili, preimenuvati se v »Telovadno društvo Majšperk« in si izvolijo novo upravo, v kateri so poleg starih dobrih fizkulturnih delavcev novi tovariši, ki bodo poživili delo. V odbor so bili izvoljeni tovariši Juh, Vidic, Heric, Voršič in tovarišice Kokotec in Leskova. Kaže, da bo nova uprava povedla telovadno društvo v Majšperku k novim uspehom.

Istega dne je zboroval fizkulturni aktiv v Markovcih, ki je eden naših najboljših vaških fizkulturnih edinic. Aktiv je v preteklem letu mnogo delal, ima svojo znano folklorno skupino, ki je bila celo povabljen na mladinski festival v Novi Beograd. V lepem fizkulturnem domu se je zbrala večina članstva, ki je v živahni diskusiji po poročilu starega odbora pokazala dobre in slabe strani dela v preteklem delovnem letu ter podajala svoje predloge za čim uspešnejše delo v bodočnosti. Iz skromnih začetkov se je v Markovcih razvila fizkultura enota, ki je z uspehom nastopala večkrat v Ptuj, Središču in kakor smo že omenili, celo v Beogradu. Razveseljivo je dejstvo, da se pri Markovčanih udeležuje dela v fizkulturi tudi tamkajšnje učiteljstvo, kar v drugih krajih žalibog še ni slučaj. Tudi v Markovcih tekmovanje za fizkulturni znak še ni razvito in bo treba to napako popraviti. V upravni odbor novoustanovljenega telovadnega društva so bili izvoljeni tovariši in tovarišice Strafela Anton, Turkova, Bezjak, Kristovičeva, Forstnerič, Strelec Stanko, Strelec Alojz, Štumberger, Pogorečeva in Kolaričeva. Občni zbor je sprejel soglasno nekatere sklepe, kakor: 1. Vsak član bo pridobil za društvo še enega mladince ali mladinko. 2. Vsak član bo napravil 30 udarniških ur na gradnji zadržnega doma v Markovcih itd. Društvo bo imelo v kratkem tudi svoj društveni nastop, na katerem bo pokazalo sadove svojega dosedanjega dela. Telovadno društvo v Markovcih je lahko za vzgled vsem drugim vašim ptujskega okraja, kaj lahko doseže z vztrajnim delom na fizkulturnem področju tudi naše podeželsko ljudstvo.

V četrtek, 16. septembra t. l., je polagalo obračun svojega dela v pretekli sezoni fizkulturno društvo v Ptuj. Ob premajhni udeležbi članstva je občni zbor potekel v zelo živahnem razpoloženju in so se jasno pokazali vzroki, zakaj fizkulturno življenje v Ptuj ni na

3. **Sovjetski film »Sovjetska Estonija«:** Dornava 2. oktobra, Zavrč 3. oktobra, Videm 4. oktobra, Prepolje 6. oktobra, Lovrenc na Dravskem polju 8. oktobra, povsod z začetkom ob 20. uri ter ob 13. uri šolska predstava.
4. **Jugoslovanski film »To ljudstvo bo živelo«:** Markovci 2. oktobra, Muretinci 3. oktobra, Turnišče 4. oktobra, Št. Janž 6. oktobra, Hajdina 7. oktobra, Cirkovci 8. oktobra, povsod z začetkom ob 20. uri ter ob 13. uri šolska predstava. OLO Ptuj — prosvetni odsek.

taki višini, kakor bi moralo biti. Iz poročil upravnega odbora je bilo razvidno, da je kljub vsem pomanjkljivostim društvo v preteklem letu imelo tudi lepe uspehe. Priredilo je 35 samostojnih in sodelovalno na preko 30 prireditvah drugih edinic. Po svojih sekcijah je sodelovalo na republiških prvenstvih v tenisu, lahki atletiki in orodni telovadbi, na zveznem prvenstvu v orodni telovadbi ter na okrajnih prvenstvih, povsod z dobriimi uspehi. Člani društva so tudi zastopali našo državo na XI. vsesokolskem zletu v Pragi. Najagilnejše sekcije so bile nogometna, sekcija za splošno telesno vzgojo, teniška in namizno-teniška sekcija. Veliko oviro uspešnejšemu delu predstavlja pomanjkanje urejenega igrišča, ker regulacijski načrt mesta Ptuja še ni izgotovljen in se ne ve, kje bo novi fizkulturni park. Ravno tako nimamo v Ptuj plavalnega bazena. Tekmovanje za fizkulturni znak je potekalo zadovoljivo in bodo ob koncu novembrskega roka tudi pri nas podeljeni mnogi novi fizkulturni znaki. Tudi v preteklem letu društvu, kljub temu, da je povečalo število svojega članstva za 50%, ni uspelo doseči množičnosti. Posebno pogrešamo v društvu delavsko in obrtniško mladino, ki bi morala biti izvor kadrov naših bodočih telovadnih društev. Deloma je temu kriva prezaposlenost naše mladine po drugih sektorjih gospodarskega in kulturnega življenja, vendar je danes fizkultura take važnosti, da bo morala mladinska organizacija podvzeti skupno z novim telovadnim društvom vse korake, da se to stanje popravi. Tudi sindikati bodo morali svoje članstvo mobilizirati za fizkulturno organizacijo v mnogo večji meri. Veliko krivde leži tudi na nekaterih odbornikih, ki niso vzeli svoje funkcije dovolj resno, ter je vse delo ostalo na ramenih samo nekaterih članov odbora. Po drugi strani pa smo čuli mnogo neopravičene in nekonstruktivne kritike ravno od ljudi, ki so v vsem preteklem letu delovali samo destruktivno in negativno. Po našem mišljenju je objektivna kritika najboljša metoda, da popravimo naše napake. Vendar naj tisti, ki sami ničesar ne delajo, rajši sami poprimejo za delo, ne pa blatiže tiste, ki so skozi vse leto mnogo žrtvovali za delo v fizkulturnem društvu.

Fizkulturno društvo se je po sklepu občnega zbora preformiralo v telovadno društvo Ptuj in športno društvo »Drava«. Pri tem je prišlo pri določanju imen športnega društva do nesoglasij, ki pa sigurno niso takega značaja, da se z dobro voljo ne bi dala izravnavati.

V upravni odbor telovadnega društva so bili izvoljeni tovariši Sotler, Klemenčič, Prejac, Terpic, Drobina, Juvančeva, Milnarjeva, Vaupotič, Vičar, Letič, Voglar in drugi. Izvoljen je bil tudi strokovni odbor.

V upravni odbor novega športnega društva pa so prišli tovariši Šifer, Arbes, Novak, Širec, Gajzer, Mojzer, Serdinšek, Samec in drugi.

Izvršena je bila tudi delitev imovine telovadnega in športnega društva, in sicer tako, da vsaka sekcija, ki stopi v eno ali drugo društvo, obdrži svoj inventar, denar pa se razdeli na polovico.

Upamo, da bo reorganizacija fizkulturnega društva Ptuj uspešno poživila fizkulturno življenje in zajela vse tiste, ki danes stojijo še ob strani.

je povzročilo vprašanje lokala. Kmalu so tudi to oviro premostili: dobili so lokal ter ga preuredili v popolno delavnico, kjer se bodo lahko tečajniki usposobili v najosnovnejših pojmih praktičnega strokovnega dela. Prvotno je bilo društvo brez vsakega motornega vozila. Gasilska četa v Bukovcih je pravilno razumela čisto društva ter mu posodila svoj avtomobil.

V zadnjem času je Glavni odbor ljudske tehnike v Ljubljani podaril društvu osebni avtomobil in motorno kolo, ki se trenutno nahaja v generalnem popravilu. Popravilo opravljajo tečajniki sami, kar jim služi kot vaja v praktičnem delu študija.

Avto-moto društvo stremi za tem, da se tečajniki razen praktičnih voženj uvajajo tudi v športna načela, v probleme avtomobilskega prometa ter v splošen razvoj naše avtomobilske industrije, ki se okorišča najnaprednejših izsledkov sodobne tehnike.

Avto-moto društvo v Ptuj predstavlja v svojem delokrogu še veliko več, predstavlja žarišče razvoja vseh ostalih krožkov ljudske tehnike, ki se bodo ustanovili na podeželju med našo kmečko mladino. Tečajniki stremijo za čim popolnejšo individualno usposobljenostjo, da bodo v kratkem tudi oni lahko vodili posamezne krožke na vasi. Društvo pa bi naj dalo tem krožkom smerice in organizacijske oblike dela, ki si ga je pridobil tekom svojega dela na posameznih sektorjih tehnike.

V tem pogledu so bili storjeni že veliki uspehi, kakor n. pr. ustanovitev

avto-moto krožka v Gorišnici. V krožek se je prijavilo 24 tečajnikov. Tečajniki kažejo izredno veliko zanimanja, kar smo razbrali iz diskusij po dveh že opravljenih prečavanjih. Na prvotvoljni bazi zbirajo denarna sredstva za nakup osebnega avtomobila. Vsi ti dosežani uspehi so neizpodbitna dejstva, ki dokazujejo množično osvajanje ljudske tehnike v Gorišnici.

Razen tega bo ustanovilo društvo razne krožke v Markovcih, Strnišču ter med delavsko in vajeniško mladino v Ptuj, kakor n. pr. v mestni obrtni delavnici in pri učencih v gospodarstvu mizarske stroke.

Na skupščini so bile sprejete tudi obveze, ki bodo v osnovi zajamčile uspešen razvoj ljudske tehnike v ptujskem okraju.

Obveze so sledeče:

1. usposobiti 60 novih šoferjev;
2. usposobiti avtomobil in dve motorni kolesi za vožnjo;
3. napraviti nov študijski načrt;
4. usposobiti delavnico za popravilo vseh motornih vozil;
5. ustanoviti 3 vaske krožke;
6. zvišati število naročnikov »Motorizacije« za 50%.

Teoretična in praktična plat strokovnega dela ima jasno začrtno perspektivo dela. Premalo pažnje pa se je posvečalo razširitvi politične razgledanosti tečajnikov, se pravi, da bo v bodoče treba skrbeti predvsem tudi za sistematično ideološko izgradnjo tečajnikov, ker bo le na ta način postala ljudska tehnika socialistična.

R. F.